

P/7790231

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE**

Ulica grada Vukovara 78
10000 Zagreb

**STRATEŠKI PLAN
MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE
za razdoblje 2020. – 2022.**

Travanj, 2019. godine

KLASA: 400-06/19-01/03
URBROJ: 525-06/0311-19-2
Zagreb, 16. travnja 2019. godine

**POTPREDsjedNIK VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I
MINISTAR POLJOPRIVREDE**

Tomislav Tolušić, dipl. iur.

SADRŽAJ

VIZIJA	5
MISIJA.....	5
CILJEVI.....	5
1. PODIZANJE RAZINE KONKURENTNOSTI POLJOPRIVREDNO- PREHRAMBENOG I RIBARSKOG SEKTORA RAZINI EU KAKO BI SE SMANJILE RAZLIKE U NEGATIVNIM POKAZATELJIMA PROIZVODNJE U SEKTORU U ODNOSU NA EU.....	7
1.1. Raspolaganje i praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta	7
1.2. Provedba financiranja poljoprivrednog i ribarskog sektora sukladno Zajedničkoj poljoprivrednoj politici EU (ZPP) i Zajedničkoj ribarskoj politici EU (ZRP)	12
1.3. Održivo upravljanje živim bogatstvima u ribarstvu	17
1.4. Poboljšanje tržišnih mehanizama za prodaju poljoprivredno-prehrambenih i ribarskih proizvoda	20
1.5. Jačanje svijesti o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima.....	24
1.7. Odgovorna proizvodnja i potrošnja hrane sa specifičnim ciljem smanjenja otpada od hrane na razini maloprodaje i potrošača, te smanjenja gubitaka hrane duž cijelog lanca proizvodnje i opskrbe	26
2. ZAŠTITA ZDRAVLJA LJUDI, ŽIVOTINJA I BILJA TE ZAŠTITA INTERESA POTROŠAČA.....	30
2.1. Unapređenje sustava sigurnosti hrane i hrane za životinje.....	30
2.2. Zaštita zdravlja ljudi i životinja	36
2.3. Dobrobit životinja	43
2.4. Veterinarska zaštita okoliša	45
2.5. Unapređenje sustava i programa u području fitosanitarne politike	48
3. OSIGURAVANJE DOPRINOSA EPFRR-A RURALNOM RAZVOJU REPUBLIKE HRVATSKE.....	55
3.1. Učinkovito korištenje sredstava Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. - 2020.	55
3.2. Pravovremena priprema Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2021. - 2027.	58
4. ODRŽIVI RAZVOJ ŠUMARSTVA, LOVSTVA I DRVNE INDUSTRIJE	61
4.1. Održivo gospodarenje šumskim resursima	62
4.2. Razvoj gospodarenja lovištima i divljači.....	68
4.3. Razvoj prerade drva i proizvodnje namještaja	71

Vizija

Vizija Ministarstva poljoprivrede je vjerodostojno, stabilno, učinkovito, sigurno, odgovorno i transparentno okruženje koje služi: uspješnom i prepoznatljivom razvoju i ulaganjima u primarne i prerađivačke kapacitete poljoprivrede, ribarstva, šumarstva, lovstva, prehrambene i drvne industrije, zaštiti zdravlja ljudi, životinja i bilja, podizanju stupnja sigurnosti i odgovornog postupanja s hranom za ostvarivanje nacionalnih interesa uvažavajući zajedničke politike EU.

Misija

Misija Ministarstva poljoprivrede je stvaranje uvjeta za razvoj prepoznatljivih dinamičnih, tehnološki inovativnih, prilagodljivih i konkurentnih sektora hrvatske poljoprivrede, ribarstva, prehrambene industrije, šumarstva i lovstva povezanih s naprednim kapacitetima: čuvanja, dorade, prerade i odlaganja proizvoda koji su utemeljeni na standardima sigurnosti, dobrobiti, kvalitete, prepoznatljivosti i socijalne osjetljivosti kao rezultata brige o samo-održivom i skladnom korištenju raspoloživih potencijala uvažavajući načelo: zaštite okoliša, prirodnih resursa, očuvanja ruralnih područja i tradicijskih vrijednosti hrvatskog sela i otoka, brige o nacionalnim interesima i poštivanje institucionalnog i pravnog okvira Europske unije.

Ciljevi

1. Podizanje razine konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog i ribarskog sektora razini EU kako bi se smanjile razlike u negativnim pokazateljima proizvodnje u sektoru u odnosu na EU Okrupnjavanje posjeda i uređenje poljoprivrednog zemljišta:
 - 1.1 Raspolaganje i praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta,
 - 1.2 Provedba financiranja poljoprivrednog i ribarskog sektora sukladno Zajedničkoj poljoprivrednoj politici EU (ZPP) i Zajedničkoj ribarskoj politici EU (ZRP),
 - 1.3 Održivo upravljanje živim bogatstvima u ribarstvu,
 - 1.4 Poboljšanje tržišnih mehanizama za prodaju poljoprivredno-prehrambenih i ribarskih proizvoda,
 - 1.5 Jačanje svijesti o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima,
 - 1.6 Odgovorna proizvodnja i potrošnja hrane sa specifičnim ciljem smanjenja otpada od hrane na razini maloprodaje i potrošača, te smanjenja gubitaka hrane duž cijelog lanca proizvodnje i opskrbe.
2. Zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača:
 - 2.1 Unapređenje sustava sigurnosti hrane i hrane za životinje,
 - 2.2 Zaštita zdravlja ljudi i životinja,
 - 2.3 Dobrobit životinja,
 - 2.4 Veterinarska zaštita okoliša,
 - 2.5 Unapređenje sustava i programa u području fitosanitarne politike.

3. Osiguravanje doprinosa EPFRR-a i EFJP-a ruralnom razvoju Republike Hrvatske:
 - 3.1 Učinkovito korištenje sredstava Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. - 2020.,
 - 3.2 Pravovremena priprema Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2021. - 2027.
4. Održivi razvoj šumarstva, lovstva i drvne industrije:
 - 4.1 Održivo gospodarenje šumskim resursima,
 - 4.2 Razvoj gospodarenja lovištima i divljači,
 - 4.3 Razvoj prerade drva i proizvodnje namještaja.

1. Podizanje razine konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog i ribarskog sektora razini EU kako bi se smanjile razlike u negativnim pokazateljima proizvodnje u sektoru u odnosu na EU

Stvaranje konkurentnog poljoprivredno-prehrambenog sektora koji će iskoristiti komparativne prednosti Republike Hrvatske zahtjeva dosljednu provedbu sveobuhvatnih mjera na čitavom nizu područja što uključuje: učinkovite mjere zemljišne politike, provedbu financiranja sukladno pravilima EU, restrukturiranje poljoprivredne proizvodnje u smjeru visoko dohodovnih proizvoda deficitarnih na tržištu, te djelotvorno tržište koje pruža odgovarajuće okruženje za tehničke i poduzetničke sposobnosti hrvatskih poljoprivrednika.

Cilj održivog razvoja ribarskog sektora je postizanje konkurentnog, modernog i dinamičnog sektora ribarstva i akvakulture kroz održivo iskorištenje resursa.

Navedeni cilj će se postići provedbom sveobuhvatnih mjera na čitavom nizu područja što uključuje: odgovorno i održivo upravljanje ribolovnim resursima mora i kopnenih voda, provedbu financiranja sukladno pravilima EU kako kroz fondove EU tako i kroz državne potpore, diversifikacija ribarske proizvodnje u smjeru visoko dohodovnih proizvoda te što veća profitabilnost u svim segmentima ribarstva.

Kada je riječ o sustavu trženja, RH daje vrlo velik značaj organizacijama proizvođača u poljoprivredi i ribarstvu te uspostavi organiziranog sustava trženja. Republika Hrvatska je započela sa ulaganjima u poljoprivredne i posebice ribarske zadruge koje će moći prerasti u organizacije proizvođača.

Cilj je ojačati svijest o hrvatskim poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima čiji nazivi su zaštićene oznake izvornosti, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili zajamčeno tradicionalnog specijaliteta kako bi se povećala njihova potražnja, postigla veća zainteresiranost proizvođača za ulazak u sustav proizvodnje zaštićenih proizvoda, postigla njihova bolja pozicioniranost te spriječila zlouporaba zaštićenih naziva na tržištu.

Podaci pokazuju da imamo velike količine hrane koja završi kao otpad. Cilj Ministarstva poljoprivrede kao nadležnog tijela te središnje i koordinacijske točke za razvoj politike za sprječavanje i smanjenje nastajanja otpada od hrane je provedba Plana sprječavanja i smanjenja nastajanja otpada od hrane RH za razdoblje od 2019. do 2022. godine koji sadrži konkretne i cjelovite mjere za sprečavanje nastajanja otpada od hrane kroz cijeli proizvođačko-distribucijski lanac u Republici Hrvatskoj.

1.1. Raspolaganje i praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta

Jedan od glavnih razloga niske i neefikasne poljoprivredne proizvodnje te najveći ograničavajući čimbenik povećanja konkurentnosti je mali posjed te dislociranost i usitnjenost parcela. Glavnina posjeda je u vlasništvu vrlo velikog broja malih poljoprivrednih gospodarstava koja nisu u mogućnosti ostvarivati dostatan dohodak za primjereni životni standard te potrebna sredstva za investiranje na gospodarstvu. Stoga se jedna od ključnih mjera u stvaranju konkurentnog poljoprivrednog sektora odnosi na zemljišnu politiku čiji je temeljni cilj stavljanje u funkciju kako privatnog tako i državnog poljoprivrednog zemljišta te uređenje poljoprivrednog zemljišta.

Na snazi je Zakon o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, broj 20/18 i 115/18). Jedan od glavnih ciljeva donošenja ovoga zakona, osim otklanjanja brojnih zapreka koje su usporavale proces raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države je stvaranje većih mogućnosti za stavljanje u funkciju i uređenje poljoprivrednog

zemljišta. U tom cilju ukinuta je Agencija za poljoprivredno zemljište a poslovi gospodarenja državnim poljoprivrednim zemljištem preuzeti su od strane jedinica lokalne samouprave i Ministarstva poljoprivrede.

Cilj je smanjenje administrativnih zapreka kako bi se olakšalo raspolaganje poljoprivrednim zemljištem, omogućio ostanak ljudi, pogotovo mlađe populacije u ruralnim područjima, okrupnjavanje zemljišta, stavljanje u funkciju zapuštenog poljoprivrednog zemljišta i državnog poljoprivrednog zemljišta koje nije u funkciji poljoprivredne proizvodnje te bonitiranje kao koncept vrednovanja i praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta te upravljanja državnim i privatnim poljoprivrednim zemljištem.

Postojeći načini ostvarenja postavljenog cilja:

1.1.1. Raspolaganje poljoprivrednim zemljištem.

Novi načini ostvarenja postavljenog cilja:

1.1.2. Stavljanje u funkciju poljoprivrednih površina koje su obuhvaćene šumsko-gospodarskom osnovom,

1.1.3. Praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta.

Pokazatelj rezultata:

Opći cilj	1. Podizanje razine konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog i ribarskog sektora razini EU kako bi se smanjile razlike u negativnim pokazateljima proizvodnje u sektoru u odnosu na EU						
Posebni cilj	1.1. Raspolaganje i praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta						
Program u državnom proračunu	3001 Upravljanje poljoprivrednom, ribarstvom i ruralnim razvojem						
POSTOJEĆI NAČIN OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.1.1. Raspolaganje poljoprivrednim zemljištem	A850001	1.1.1.1. Povećanje površina poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države kojima je raspolagano	ha	250.000	320.000	410.000	500.000

Pokazatelj rezultata:

Opći cilj	1. Podizanje razine konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog i ribarskog sektora razini EU kako bi se smanjile razlike u negativnim pokazateljima proizvodnje u sektoru u odnosu na EU							
Posebni cilj	1.1. Raspolaganje i praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta							
Program u državnom proračunu	3001 Upravljanje poljoprivrednom, ribarstvom i ruralnim razvojem							
NOVI NAČINI OSTVARENJA								
Način ostvarenja	Kratak opis	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.1.2. Stavljanje u funkciju poljoprivrednih površina koje su obuhvaćene šumsko - gospodarskom osnovom	Stavljanje u funkciju kako privatnog tako i državnog poljoprivrednog zemljišta te uređenje poljoprivrednog zemljišta	A850001	1.1.2.1. Povećanje površina poljoprivrednog zemljišta pogodnih za poljoprivrednu proizvodnju	ha	0	250	1000	2000

Način ostvarenja	Kratak opis	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.1.3. Praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta	Ispitivanje plodnosti tla, bonitiranje, kao koncept vrednovanja i praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta te upravljanja državnim i privatnim poljoprivrednim zemljištem	A850001	1.1.3.Povećanje površi-na poljoprivrednog zemljišta (državnog i privatnog) koje su obuhvaćene ispitivanjem plodnosti tla	ha	250.000	400.000	550.000	700.000

1.2. Provedba financiranja poljoprivrednog i ribarskog sektora sukladno Zajedničkoj poljoprivrednoj politici EU (ZPP) i Zajedničkoj ribarskoj politici EU (ZRP)

Hrvatska poljoprivredna politika provodi sustav Zajedničke poljoprivredne politike EU (ZPP) za financijsko razdoblje 2015-2020. Utvrđeni dugoročni ciljevi hrvatske poljoprivredne politike sukladni su ciljevima ZPP-a. Obje politike ističu nužnost stalnog jačanja konkurentnosti u poljoprivredi i osiguranja prehrambene sigurnosti.

Posebnu važnost zaslužuju ciljevi koji proizlaze iz višeznačne uloge u osiguranju primjerenog životnog standarda poljoprivrednog stanovništva i poboljšanje kvalitete života u ruralnom prostoru, ali i održivo upravljanje resursima te brigu za okoliš.

U području ruralnog razvoja koje će postupno postajati središnje mjesto hrvatske poljoprivredne politike, posebno je važna ubrzana provedba zakonodavnog i institucionalnog okvira u skladu s EU okvirom kako bi se pravodobno i učinkovito nadomjestili određeni negativni učinci prilagodbe politike na području izravnih plaćanja. U novom programskom razdoblju 2021.-2027., novi ZPP će se temeljiti na devet ciljeva u kojima će se odražavati njegova gospodarska, okolišna i društveno-teritorijalna višeznačnost. Zadržat će se struktura potpora u dva stupa ZPP-a kao i dva poljoprivredna fonda za potporu u skladu s nizom mjera koje će biti donesene u okviru integriranog pristupa. Izravna plaćanja (proizvodno nevezana i vezana) ostati će i dalje prioritetni elementi novog ZPP-a.

Sektoru ribarstva namijenjeni su dva modela potpora, i to potpore kroz Europski fond za pomorstvo i ribarstvo te kroz državne potpore u ribarstvu. Financiranje mjera i ostvarivanje postavljenih ciljeva države članice putem EU fondova vrši se putem modela strukturnih potpora, odnosno posebno kreiranih fondova za određena vremenska razdoblja. Za razliku od strukturne potpore gdje državni proračun sudjeluje u određenom postotnom iznosu u ukupnom iznosu javne potpore, državna potpora u ribarstvu podrazumijeva one mehanizme potpore kada država sama, bez sufinanciranja od strane EU fondova vrši sufinanciranje određenih mjera za razvoj sektora ribarstva. Takva državna potpora ima propisane stroge uvjete, kriterije, način dodjele i obvezu izvještavanja.

Za programsko razdoblje 2014. - 2020. godine za sektor ribarstva predviđen je Europski fond za pomorstvo i ribarstvo. Ukupna alokacija za ovo razdoblje iznosi 252.643.138 eura plus minimalno 25% iz državnog proračuna RH, što iznosi oko 350. mil. eura. U suradnji sa sektorom i zainteresiranim partnerima odabrano je ukupno 36 mjera koje će se provoditi unutar Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo RH. Ministarstvo poljoprivrede izradilo je nacrt OP-a koji je temelj za provođenje izabranih mjera, koji je prihvaćen od strane EK.

Posebnu važnost zaslužuju ciljevi koji proizlaze iz višeznačne uloge u osiguranju primjerenog životnog standarda poljoprivrednog stanovništva i poboljšanje kvalitete života u ruralnom prostoru, ali i održivo upravljanje resursima te brigu za okoliš. U području ruralnog razvoja koje će postupno postajati središnje mjesto hrvatske poljoprivredne politike, posebno je važna ubrzana provedba zakonodavnog i institucionalnog okvira u skladu s EU okvirom kako bi se pravodobno i učinkovito nadomjestili određeni negativni učinci prilagodbe politike na području izravnih plaćanja.

Postojeći načini ostvarenja postavljenog cilja:

1.2.1. Reforma sustava poljoprivredne potpore,

- 1.2.2. Provedba mjera strukturne politike prema modelu EU,
- 1.2.3. Praćenje državnih potpora sukladno praksi EU,
- 1.2.4. Operativna provedba mjera Zajedničke poljoprivredne politike,
- 1.2.5. Provedba državnih potpora u sektoru poljoprivrede,
- 1.2.6. Provedba državnih potpora u sektoru ribarstva,
- 1.2.7. Provedba financiranja tržišnih mjera u sektoru ribarstva.

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	1. Podizanje razine konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog i ribarskog sektora razini EU kako bi se smanjile razlike u negativnim pokazateljima proizvodnje u sektoru u odnosu na EU						
Posebni cilj	1.2. Provedba financiranja poljoprivrednog i ribarskog sektora sukladno ZPP-i ZRP-i						
Program u državnom proračunu	3001 Upravljanje poljoprivredom, ribarstvom i ruralnim razvojem, 3002 Poljoprivreda, 3004 Ruralni razvoj, 3005 Ribarstvo						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.2.1. Reforma sustava poljoprivredne potpore	A819058	1.2.1.1. Povećanje udjela izravnih plaćanja koje se financiraju iz EU fondova	%	65	85	90	100
	A820055 A820057	1.2.1.2. Sektori obuhvaćeni proizvodno vezanom državnom potporom	broj	7	7	7	7
1.2.2. Provedba mjera strukturne politike prema modelu EU	A828057	1.2.2.1. Povećanje broja korisnika strukturnih potpora u ukupnom broju korisnika potpora u sektoru ribarstva	broj	200	1.500	1.600	1.500
	K650108 A828057 A568004	1.2.2.2. Povećanje broja mjera kroz fondove EU u dijelu ribarstva	broj	3	25	25	25

1.2.3. Praćenje državnih potpora sukladno praksi EU	T820067	1.2.4.1. Prijavljeni programi državnih potpora i potpora de minimis u poljoprivredi	broj	120	125	130	135
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.2.4. Operativna provedba mjera Zajedničke poljoprivredne politike	K841002	1.2.4.1. Kontrolni sustav APPRRR-a u skladu s akreditacijskim kriterijima i informatički podržan	%	100	100	100	100
	A820055 A819058 A821058 A820058 A841005 T819055 T820064	1.2.4.2. Svi Zahtjevi za izravna plaćanja, mjere ruralnog razvoja i tržišne potpore provjereni prije odobrenja plaćanja te isplaćeni	%	100	100	100	100
	K650068	1.2.4.3. Ažuriran ARKOD sustav sukladno EU zahtjevima (ažuriranja DOF-a)	%	50 (teritorija RH)	50	50	50

Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.2.5. Provedba državnih potpora u sektoru poljoprivrede	A650126 A820069 T819073 T820064 T820072 T820073 T821066 T828072 K821074	1.2.5.1. Isplata državnih potpora sektoru poljoprivrede	broj	8	9	9	9
1.2.6. Provedba državnih potpora u sektoru ribarstva	A650058 K650095	1.2.6.1. Isplata državnih potpora sektoru ribarstva	broj	20	20	15	15
1.2.7. Provedba financiranja tržišnih mjera u sektoru ribarstva	A650134	1.2.7.1. Učinkovita provedba financiranja tržišnih mjera	broj	5	15	15	15

1.3. Održivo upravljanje živim bogatstvima u ribarstvu

Održivo upravljanje živim bogatstvima u ribarstvu, kao temeljna odrednica politike ribarstva ima zakonodavni okvir u Zakonu o morskom ribarstvu i Zakonu o slatkovodnom ribarstvu. Navedeni propisi uređuju gospodarenje i zaštitu obnovljivih bioloških bogatstava mora i slatkih voda, način i uvjete obavljanja ribolova i uzgoja, praćenje ulova i uzgoja kroz prikupljanje podataka i sustav praćenja plovila, nadzor i inspekciju.

Zakoni postavljaju okvire za donošenje planova upravljanja biološkim bogatstvima mora, kao i planove prikupljanja podatka te izvješća o stanju ribarstva, što su značajni mehanizmi koje Republika Hrvatska provodi u okviru ZRP-a.

Cilj održivog upravljanja živim bogatstvima je postići odgovorno i održivo iskorištavanje na ekološki uravnotežen te gospodarski i društveno opravdan način kroz mjere za zaštitu, očuvanje i obnovu resursa i eko-sustava. Mjere očuvanja i upravljanja se moraju zasnivati na najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama i osiguravati dugoročnu održivost podjednako ribljih resursa kao i djelatnosti ribarstva. Odnosno, cilj je u konačnici smanjiti prekomjerni ribolovni kapacitet i ribolovni napor kod pojedinih oblika ribolova, te primijeniti mjere gospodarenja kako bi ribolovni napor bio primjeren reproduktivnim mogućnostima ribljih resursa i njihovom održivom iskorištenju.

Kapacitet flote izražava se u snazi i tonaži plovila, dok je ribolovni napor rezultat korištenja nekog ribolovnog alata u određenom vremenu. Mjere regulacije kapaciteta flote i ribolovnog napora stoga mogu obuhvaćati različite mehanizme (prostorna i vremenska regulacija, povlačenje iz ribolova, sustav ulaza i izlaza iz flote i slično).

Mjere upravljanja kapacitetom flote zasnivaju se prvenstveno na znanstvenim podlogama i savjetima, pri čemu se kao temelj uzimaju rezultati trajnih monitoringa stanja resursa.

Postojeći načini ostvarenja postavljenog cilja:

- 1.3.1. Prilagodba ribolovnog kapaciteta stanju resursa,
- 1.3.2. Učinkovit nadzor i kontrola,
- 1.3.3. Učinkovit sustav prikupljanja podataka o stanju resursa i ribolovnim aktivnostima u morskom i slatkovodnom ribarstvu,
- 1.3.4. Uspostava sustava održivog gospodarenja ribolovnim resursima,
- 1.3.5. Uspostava sljedivosti proizvoda ribarstva.

Pokazatelj rezultata:

Opći cilj	1. Podizanje razine konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog i ribarskog sektora razini EU kako bi se smanjile razlike u negativnim pokazateljima proizvodnje u sektoru u odnosu na EU						
Posebni cilj	1.3. Održivo upravljanje živim bogatstvima u ribarstvu						
Program u državnom proračunu	3005 Ribarstvo						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.3.1. Prilagodba ribolovnog kapaciteta stanju resursa	A568004 A650061	1.3.1.1. Povećanje broja plovila/segmenata ribolovne flote obuhvaćenih planovima upravljanja u odnosu na ukupan broj plovila	%	60	80	80	80
1.3.2. Učinkovit nadzor i kontrola	K401095	1.3.2.1. Povećanje broja plovila pokrivenih satelitskim sustavom nadzora plovila (VMS)	broj	400	800	900	900
	K650108	1.3.2.3. Povećanje broja inspeksijskih nadzora	broj	6.500	9.000	9.500	9.500
1.3.3. Učinkovit sustav prikupljanja podataka o stanju resursa i ribolovnim aktivnostima u morskom i slatkovodnom ribarstvu	K650064 K401095	1.3.3.1. Povećanje udjela flote pokrivene elektronskim očevidnicima	%	40	70	80	80
1.3.4. Uspostava sustava održivog gospodarenja ribolovnim resursima	A568004 A568059	1.3.4.1. Plovila obuhvaćena Planovima upravljanja	%	70	90	90	90

Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.3.5. Uspostava sljedivosti proizvoda ribarstva	A828057 K650108 K650064	1.3.5.1. Proizvodi ribarstva obuhvaćeni programom sljedivosti	%	0	30	30	30

1.4. Pобољшanje tržišnih mehanizama za prodaju poljoprivredno-prehrambenih i ribarskih proizvoda

Republika Hrvatska je stjecanjem punopravnog članstva u EU uskladila tržišne mehanizme sukladno zahtjevima EU te osigurava njihovu provedbu kako bi postala ravnopravni sudionik zajedničkog europskog tržišta. Stoga je nužan kontinuiran rad u području politike tržišnih mehanizama kako bi se osiguralo kontinuirano participiranje u paleti mjera koja je na raspolaganju u području uređaja tržište poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.

Također, unaprjeđivanje komunikacije poljoprivrednih proizvođača s tržištem jedan je od preduvjeta povećanja konkurentnosti. Problem u Republici Hrvatskoj nije prekomjerna proizvodnja pojedinih proizvoda kao što je to bio slučaj u EU, već međusobna nepovezanost proizvođača kao i nedostatak organiziranosti njihovog zajedničkog nastupa na tržištu. Pritom je uspostava marketinških organizacija proizvođača po uzoru na EU te organiziranje proizvođača neophodno radi lakšeg skladištenja, pakiranja i plasmana proizvoda velikim trgovcima koji zahtijevaju velike količine ujednačene kvalitete poljoprivrednih proizvoda. U ovom procesu, primijenjena istraživanja u poljoprivredi doprinose prijenosu znanja sa znanstvenih institucija na primarne proizvođače, dok istraživanja i određeni mehanizmi uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda kojim se prikupljaju podaci za izračun strukturnih i ekonomskih pokazatelja vezanih uz poljoprivredu omogućuju evaluaciju i bolje planiranje ciljanih mjera za pojedine skupine poljoprivrednih proizvođača.

Proizvode prehrambeno – prerađivačke industrije nužno je prilagoditi rastućim očekivanjima potrošača u pogledu kvalitete i zdravstvene ispravnosti te izgraditi proizvode koji će biti prepoznatljivi na tržištu (različiti međunarodno priznati sustavi označavanja proizvoda kao što su proizvodi sa zemljopisnim podrijetlom, robne marke, ekološki proizvodi i drugo), provoditi promotivne kampanje prilikom plasiranja novih ili redizajniranja postojećih proizvoda, obavljati promociju izvornih hrvatskih proizvoda. Radi poboljšanja plasmana hrvatske prehrambene industrije potrebno je provoditi informativne kampanje o domaćim i međunarodno prihvaćenim standardima i sustavima kontrole kvalitete i zdravstvene ispravnosti proizvoda, te jačati započete procese restrukturiranja uz jaču promociju proizvoda putem turističke ponude.

Potencijalne zemlje kandidati za ulazak u EU iskazuju veliki interes za suradnju u području poljoprivrede i ruralnog razvoja obzorom na stečeno iskustvo koje je Republika Hrvatska tijekom procesa pridruživanja EU stekla. Stručnjaci našega ministarstva mogu pomoći u edukaciji kolega iz ministarstava susjednih zemalja što je na tragu regionalne suradnje, a realizira se i kroz sudjelovanja na međunarodnim sajmovima i manifestacijama izvan granica Republike Hrvatske, zakup izložbenog prostora, izradu promidžbenih materijala te uređenje promidžbenih prostora.

Tržište proizvodima ribarstva u Republici Hrvatskoj temelji se na registriranim prvim kupcima s obzirom da se prva prodaja obavlja isključivo preko njih. Registrirani prvi kupci su ribarske zadruge, otkupne stanice, trgovci i veletgovci i ima ih oko 1500 upisanih u odgovarajući registar Ministarstva poljoprivrede. Kanali prodaje razlikuju se za bijelu i plavu ribu. Najveći udio ulova bijele ribe (kačarski ribolov, ribolov mrežama potegačama i sl.) nakon prve prodaje namijenjen je izvozu, dok ulov male plave ribe predstavlja i sirovinu za konzerve, industriju soljenja i za hranu u uzgoju tuna. Zbog prirodnih fluktuacija količina ulova, te razlika u sastavu lovina, u pojedinim mjesecima tijekom godine dolazi do zasićenosti tržišta. Nemogućnost odgovarajućeg skladištenja

ribe i njihova povlačenja s tržišta predstavlja nedostatak koji se može riješiti djelovanjem organizacija proizvođača koje će doprinijeti osiguranju skladišnih kapaciteta kroz njima dostupne mehanizme. Kod prodajnih kanala ribe iz uzgoja, tijekom nekoliko proteklih godina zabilježene su značajne promjene, u smislu da se sve više prodaje putem velikih trgovačkih lanaca, a sve manje putem ribarnica. Školjkaši iz uzgoja plasiraju se na tržište isključivo putem registriranih distribucijskih centara. Ribarstvo značajno sudjeluje u izvozu prehrambenih proizvoda Republike Hrvatske.

U pogledu uređenja tržišta proizvodima ribarstva RH je pred velikim izazovima i prvi koraci moraju biti uspostava učinkovitog sustava prikupljanja, analize i distribucije tržišnih podataka što će pospješiti planiranje, potvrditi iskrcaje, i pružiti u konačnici više informacija potrošačima o proizvodima koje konzumiraju. S ciljem povećanja potrošnje ribe i ribljih proizvoda i dobivanja boljeg uvida u stanje na tržištu proizvoda ribarstva, planira se jačati distribucijske kanale prodaje. Praksa u brojnim europskim zemljama pokazuje kako su kroz sustav udruživanja ribari uspijevali pronaći rješenja za bolji plasman svojih proizvoda. Također, povezivanje proizvodnih kapaciteta primarnih proizvođača u ulovu/uzgoju s prerađivačkim kapacitetima, diversifikacija prerade i plasman proizvoda na tržište na način da se osigura njegova maksimalna kvaliteta te pronađu nova tržišta, elementi su budućeg razvoja cjelokupnog sektora ribarstva.

Postojeći načini ostvarenja postavljenog cilja:

- 1.4.1. Uspostava mehanizama uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda,
- 1.4.2. Istraživanja u poljoprivredi,
- 1.4.3. Poticanje udruživanja u ribarskom sektoru,
- 1.4.4. Uspostava organiziranog tržišta proizvoda ribarstva,
- 1.4.5. Promicanje potrošnje proizvoda ribarstva,
- 1.4.6. Poticanje diversifikacije proizvoda ribarstva.

Pokazatelj rezultata:

Opći cilj	1. Podizanje razine konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog i ribarskog sektora razini EU kako bi se smanjile razlike u negativnim pokazateljima proizvodnje u sektoru u odnosu na EU						
Posebni cilj	1.4. Poboljšanje tržišnih mehanizama za prodaju poljoprivredno-prehrambenih i ribarskih proizvoda						
Program u državnom proračunu	3001 Upravljanje poljoprivredom, ribarstvom i ruralnim razvojem, 3002 Poljoprivreda, 3005 Ribarstvo						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.4.1. Uspostava mehanizama uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda	A568268	1.4.1.1. Provedba sustava cjenovnog izvješćivanja (TISUP). Broj sektora obuhvaćenih praćenjem cijena	broj	12	12	12	12
	A568000	1.4.1.2. Izračun proizvodno potrošnih bilanci	broj	10	10	10	10
	A568000	1.4.1.3. Aplikacija obrade podataka vanjsko trgovinske razmjene poljoprivredno prehrambenih proizvoda	broj	1	1	1	1

Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.4.2. Istraživanja u poljoprivredi	A650133 A865002	1.4.2.1. Provedba FADN istraživanja na reprezentativnom uzorku	Broj PG-a	1.251	1.251	1.251	1.251
1.4.3. Poticanje udruživanja u ribarskom sektoru	A650134	1.4.3.1. Povećanje broja priznatih ribarskih zadruga	broj	18	18	17	17
1.4.4. Uspostava organiziranog tržišta proizvoda ribarstva	K650064	1.4.4.1. Učinkovit sustav prikupljanja, analize i distribucije tržišnih podataka	%	30	90	90	90
1.4.5. Promicanje potrošnje proizvoda ribarstva	A828057	1.4.5.1. Povećanje marketinških kampanja	broj	0	30	40	40
1.4.6. Poticanje diversifikacije proizvoda ribarstva	A828057	1.4.6.1. Uvođenje novih proizvoda u asortiman	broj	0	25	30	30

1.5. Jačanje svijesti o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima

Značaj zaštite i registracije naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda kao zaštićena oznaka izvornosti (ZOI), zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla (ZOZP) ili zajamčeno tradicionalnog specijaliteta (ZTS) u Republici Hrvatskoj još uvijek nije dovoljno prepoznat kako od potrošača tako niti od proizvođača. Iako zaštićeni proizvodi bez dvojbe imaju dodanu vrijednost, nedovoljno poznavanje samih oznaka na proizvodima kao i njihovog značenja, dovodi u pitanje spremnost potrošača na izdvajanje većeg iznosa za kupnju takvog proizvoda, a navedeno neposredno utječe i na zainteresiranost proizvođača za ulazak u sustav proizvodnje zaštićenih proizvoda. Također, zbog pretežno male proizvedene količine, proizvođači zaštićenih proizvoda uglavnom svoje proizvode prodaju na specijaliziranim sajmovima, prodajnim izložbama, u manjim specijaliziranim trgovinama ili pak izravno „na kućnom pragu“ što je i uzrok slabog poznavanja proizvoda čiji nazivi su ZOI, ZOZP ili ZTS.

Aktivnosti usmjerene na promociju zaštićenih proizvoda kao i promociju samih znakova i njihovog značenja ključni su faktori za veću potražnju zaštićenih proizvoda te samim time i veću zainteresiranost proizvođača za proizvodnju, a neposredno utječu i na sprječavanje zlouporabe zaštićenih naziva na tržištu.

Dodatno, proizvođači koji sudjeluju u postupcima potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa specifikacijom proizvoda i na tržište stavljaju proizvod čiji je naziv zaštićen kao zaštićena oznaka izvornosti, zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla ili zajamčeno tradicionalni specijalitet, još uvijek nisu dovoljno svjesni obveza koje proizlaze iz sudjelovanja u sustavu. Posebice se to odnosi na posebna propisana pravila označavanja takvih proizvoda, uspostavu i provođenje sustava samokontrole, uloge skupine proizvođača u provedbi sustava kvalitete i slično. Kako bi se osiguralo da svi proizvodi iz sustava kvalitete koji su stavljeni na tržište udovoljavaju pozitivnim propisima koji uređuju predmetno područje, Ministarstvo poljoprivrede provodit će edukativne aktivnosti namijenjene proizvođačima te tako dodatno raditi na jačanju sustava koji u potpunosti mora biti funkcionalan i vjerodostojan za sve zainteresirane strane.

Postojeći načini ostvarenja postavljenog cilja:

- 1.5.1. Promidžba zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta,
- 1.5.2. Edukativne aktivnosti za proizvođače koji sudjeluju u sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode.

Pokazatelj rezultata:

Opći cilj	1. Podizanje razine konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog i ribarskog sektora razini EU kako bi se smanjile razlike u negativnim pokazateljima proizvodnje u sektoru u odnosu na EU						
Posebni cilj	1.5. Jačanje svijesti o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima						
Program u državnom proračunu	3001 Upravljanje poljoprivredom, ribarstvom i ruralnim razvojem, 3002 Poljoprivreda, 3005 Ribarstvo						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.5.1. Promidžba zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta	A828063	1.5.1.1. Organizirani skupovi, sajmovi i prigodna događaja	broj	0	2	2	2
		1.5.1.2. Izrađeni i distribuirani promidžbeni materijali	broj	0	2	2	2
1.5.2. Edukativne aktivnosti za proizvođače koji sudjeluju u sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode		1.5.2.1. Održana edukacija proizvođačima	broj	0	5	5	5

1.7. Odgovorna proizvodnja i potrošnja hrane sa specifičnim ciljem smanjenja otpada od hrane na razini maloprodaje i potrošača, te smanjenja gubitaka hrane duž cijelog lanca proizvodnje i opskrbe

Pitanje prevencije i smanjenja otpada od hrane ima političku, etičku, socijalnu, financijsku i ekološku dimenziju. Na UN svjetskom skupu na vrhu usvojena je Agenda 2030 za održivi razvoj jedan od zadanih ciljeva je i odgovorna proizvodnja i potrošnja sa specifičnim ciljem smanjenja otpada od hrane po stanovniku, za polovinu na razini maloprodaje i potrošača, te smanjenja gubitaka hrane duž cijelog lanca proizvodnje i opskrbe.

Europska unija se također obvezala u ispunjenju navedenih ciljeva te se sprečavanje i smanjenje nastajanja otpada od hrane nalazi na listi prioriteta rada Europske komisije, budući da je isto jedan od preduvjeta za poboljšanje učinkovitosti uporabe resursa odnosno stvaranja kružne ekonomije, što bi dovelo do gospodarskog rasta i stvaranja radnih mjesta, a istovremeno bi se smanjile emisije stakleničkih plinova i ovisnost EU-a o uvoznim sirovinama.

Prema procjeni Hrvatske agencije za okoliš i prirodu, u Republici Hrvatskoj 380 000 t hrane završi kao otpad. Stoga je potrebno ozbiljno pristupiti ovom nacionalnom, ali i globalnom problemu i stvoriti jasnu i prije svega učinkovitu politiku za rješavanje istog. Ovdje je bitno naglasiti da se prema hijerarhiji gospodarenja otpadom prednost daje upravo sprječavanju nastanka otpada, pa bi takav slučaj trebao biti i sa hranom. Politika sprečavanja otpada od hrane treba obuhvatiti cijeli lanac hrane, od polja do stola.

Odgovornost je podijeljena između svih dionika sustava primarnih proizvođača, industrije, ugostiteljskog sektora, ministarstava i potrošača te je potreban proaktivni pristup svih dionika kako bi se ostvarili planirani ciljevi i aktivnosti. Hrana se rasipa i baca kroz cijeli lanac opskrbe hranom od proizvodnje, uključujući i primarnu proizvodnju, preradu, distribuciju, skladištenje, do potrošnje, zbog različitih razloga. Nastali gubici hrane su nepoželjna pojava iz etičkih, ekonomskih i ekoloških razloga te najvažnijeg, osiguranje dostatnosti hrane za sve ljude.

Cilj provedbe Plana sprječavanja i smanjenja nastajanja otpada od hrane RH za razdoblje od 2019. do 2022. godine jest kroz ključne mjere kojima će se djelovati na sprječavanje nastajanja otpada od hrane duž cijelog prehrambenog lanca je spriječiti i smanjiti nastajanje otpada od hrane. Aktivnosti su usmjerene na jačanje svijesti svih dionika, promicanje društvene odgovornosti prehrambenog sektora, unaprjeđenje sustava doniranja hrane, ulaganje u istraživanje i inovacije te unaprjeđenje sustava mjerenja i praćenje količine otpada od hrane.

Postojeći način ostvarenja postavljenog cilja:

- 1.7.1. Provedba Plana sprječavanja i smanjenja nastajanja otpada od hrane.

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	1. Podizanje konkurentnosti poljoprivredno- prehrambenog i ribarskog sektora razini EU kako bi se smanjile razlike u negativnim pokazateljima proizvodnje u sektoru u odnosu na EU						
Posebni cilj	1.7. Odgovorna proizvodnja i potrošnja hrane sa specifičnim ciljem smanjenja otpada od hrane na razini maloprodaje i potrošača, te smanjenja gubitaka hrane duž cijelog lanca proizvodnje i opskrbe						
Program u državnom proračunu	3002 Poljoprivreda						
POSTOJEĆI NAČIN OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.7.1. Provedba Plana sprječavanja i smanjenja nastajanja otpada od hrane	A819069	1.7.1.1. Provedene aktivnosti iz Plana sprječavanja i smanjenja nastajanja otpada od hrane	%	25	25	25	25

Pokazatelji učinka:

TABLICA POKAZATELJA UČINKA

Opći cilj	1. Podizanje razine konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog i ribarskog sektora razini EU kako bi se smanjile razlike u negativnim pokazateljima proizvodnje u sektoru u odnosu na EU					
Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.1. Raspolaganje i praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta	1.1.1. Povećanje površina poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države kojima je raspolagano	ha	250.000	320.000	410.000	500.000
	1.1.2. Povećanje površina poljoprivrednog zemljištem koje su pogodne za poljoprivrednu proizvodnju	ha	0	250	1000	2000
	1.1.3. Povećane površina poljoprivrednog zemljišta (državnog i privatnog) koje su obuhvaćene ispitivanjem plodnosti tla	ha	250.000	400.000	550.000	700.000
1.2. Provedba financiranja poljoprivrednog i ribarskog sektora sukladno ZPP-i ZRP-i	1.2.1. Održanje stabilnog dohotka poljoprivrednika i ribara	INDEKS	100	105	105	105
1.3. Održivo upravljanje živim bogatstvima u ribarstvu	1.3.1. Očuvanje ili povećanje ulova po jedinici ribolovnog napora	INDEKS	100	110	110	110

Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.4. Poboljšanje tržišnih mehanizama za prodaju poljoprivredno-prehrambenih i ribarskih proizvoda	1.4.1. Provedba sustava cjenovnog izvješćivanja (TISUP). Broj sektora obuhvaćenih praćenjem cijena	Broj	12	12	12	12
	1.4.2. Izračun proizvodno potrošnih bilanci	broj	10	10	10	10
	1.4.3. Aplikacija obrade podataka vanjsko trgovinske razmjene poljoprivredno prehrambenih podataka	broj	1	1	1	1
	1.4.2. Provedba FADN istraživanja na reprezentativnom uzorku	broj	1.251	1.251	1.251	1.251
1.5. Jačanje svijesti o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima	1.5.1. Broj proizvoda čiji naziv je zaštićen kao ZOI, ZOZP ili ZTS	broj	32	34	36	38
	1.5.2. Broj proizvođača uključen u sustav kvalitete ZOI, ZOZP ili ZTS	broj	92	96	100	104
1.6. Odgovorna proizvodnja i potrošnja hrane sa specifičnim ciljem smanjenja otpada od hrane na razini maloprodaje i potrošača, te smanjenja gubitaka hrane duž cijelog lanca proizvodnje i opskrbe	1.6.1. Smanjenje količine otpada od hrane	%	0	5	10	15

2. Zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača

Zbog globalizacije i liberalizacije tržišta, sve većeg izbora hrane, pojave sve većeg broja incidenata u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, zdravlja životinja i zdravstvene zaštite bilja, a s druge strane sve većih zahtjeva potrošača uspostavljen je integrirani pristup sigurnosti hrane. Svrha mu je postizanje visoke razine sigurnosti hrane i hrane za životinje, a s ciljem zaštite zdravlja ljudi, životinja, zdravstvene zaštite bilja te zaštite interesa potrošača.

Budući je Republika Hrvatska EU članica skup EU uredbi zvan „higijenski paket“ direktno je primjenjiv i u Republici Hrvatskoj. Donošenjem Zakona o hrani (NN, br. 81/13, 14/14, 30/15, 115/18), Zakona o veterinarstvu (NN, br. 82/13, 148/13, 115/18), Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima (NN, br. 81/13, 115/18) i Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (NN, br. 81/13, 14/14, 56/15), omogućena je provedba europskih uredbi u području sigurnosti hrane te je podijeljena nadležnost za provođenje odredbi uredbi.

Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje imaju primarnu odgovornost za hranu u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije koje su pod njihovom kontrolom te moraju uspostaviti i provoditi redovite kontrole higijenskih uvjeta u svakom objektu pod njihovim nadzorom, provedbom preventivnog postupka samokontrole, razvijenog u skladu s načelima sustava analize opasnosti i kritičnih kontrolnih točaka.

Nadležna tijela su odgovorna za donošenje politike sigurnosti hrane i provedbu službenih kontrola u smislu provjere poštivanja propisa o hrani i hrani za životinje, zdravlja i zaštite životinja te zdravstvene zaštite bilja s ciljem zaštite zdravlja ljudi i životinja. Službene kontrole provode se korištenjem niza alata među kojima je i monitoring, odnosno planirane aktivnosti provjera na određenom uzorku radi utvrđivanja stanja u određenom području u odnosu na poštivanje odredbi propisa o hrani

Stoga je opći cilj definiran kao zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača, a proizlazi iz Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1. 2. 2002., sa svim izmjenama i dopunama).

2.1. Unapređenje sustava sigurnosti hrane i hrane za životinje

Nadležno tijelo u integriranom sustavu sigurnosti hrane i hrane za životinje je Ministarstvo poljoprivrede. Ministarstvo poljoprivrede je nadležno tijelo odgovorno za koordinaciju službenih kontrola i predstavlja kontakt točku prema EK.

Kao središnja tijela državne uprave nadležna za uspostavu i provedbu pojedinih područja politike sigurnosti hrane prema Europskoj komisiji u navedenom području određeni su Ministarstvo poljoprivrede i Ministarstvo zdravstva.

Tijelo nadležno za provođenje službenih kontrola hrane i hrane za životinje je Državni inspektorat te druge institucije u Republici Hrvatskoj, kontrolna tijela, službeni i referentni laboratoriji, Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu.

U svrhu učinkovitog funkcioniranja sustava sigurnosti hrane i hrane za životinje istog je potrebno je kontinuirano unaprjeđivati.

U integrirani sustav sigurnosti hrane i hrane za životinje uključeno je nadležno tijelo odnosno MINPO, tijelo nadležno za provođenje službenih kontrola hrane i hrane za životinje (Državni inspektorat) te druge institucije u Republici Hrvatskoj (kontrolna tijela, službeni i referentni laboratoriji, Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu). MINPO i MZ su određena kao središnja tijela državne uprave nadležna za uspostavu i provedbu pojedinih područja politike sigurnosti hrane prema Europskoj komisiji u navedenom području. MINPO je nadležno tijelo odgovorno za koordinaciju službenih kontrola i predstavlja kontakt točku prema EK. U svrhu učinkovitog funkcioniranja sustava sigurnosti hrane i hrane za životinje potrebno je kontinuirano isti unaprjeđivati. Unapređenje sustava sigurnosti hrane i hrane za životinje u narednom trogodišnjem razdoblju MINPO će ostvariti unapređenjem sustava upravljanja incidentima u hrani i hrani za životinje (RASSF), sustava administrativne pomoći i suradnje (AAC), sustava prijevara u hrani (FFN), unapređenjem sustava ovlašćivanja službenih i referentnih laboratorija te sustava monitoringa hrane i hrane za životinje na tržištu RH.

Člankom 33. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 882/2004 Europskog Parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi verifikacije poštivanja propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i zaštiti životinja (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 882/2004) propisana je obveza da država članica odredi nacionalne referentne laboratorije za svaki EU referentni laboratorij naveden u Prilogu VII. Uredbe (EZ) br. 882/2004. Pravni temelj za ovlašćivanje službenih i referentnih laboratorija u Republici Hrvatskoj propisan je člankom 18. stavkom 1. Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja. Sukladno Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva poljoprivrede ovlašćivanje službenih i referentnih laboratorija je u nadležnosti Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane.

Nacionalnim referentnim laboratorijima, europskim i hrvatskim zakonodavstvom propisane su određene obveze koje laboratoriji moraju ispuniti, a koje između ostalog uključuju provođenje međulaboratorijskih usporednih ispitivanja sa službenim laboratorijima, koordinaciju aktivnosti službenih laboratorija iz područja ovlaštenja kao i pružanje znanstvene i tehničke pomoći nadležnom tijelu. Ispunjavanje navedenih obveza predstavlja i određene financijske troškove za nacionalne referentne laboratorije. Imajući u vidu da Republika Hrvatska mora ovlastiti referentne laboratorije sukladno propisanim područjima iz Uredbe (EZ) br. 882/2004, potrebno je u okviru Državnog proračuna na proračunskoj poziciji Ministarstva osigurati sredstva kojima će nadležno tijelo sufinancirati dio troškova koje će referentni laboratorij imati tijekom godine provodeći propisane obveze.

Uredbom (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane uveden je pojam „upravljanja krizom“ te je člankom 55. postavljen temelj za donošenje Općeg Plana upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje od strane Europske komisije u suradnji s Europskom agencijom za sigurnost hrane i državama članicama.

Za provedbu Općeg Plana upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, države članice su obvezne u skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi verifikacije postupanja u skladu s odredbama propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja izraditi operativne planove upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje s ciljem predviđanja mjera koje

se moraju provesti bez odgađanja, kada se utvrdi da hrana ili hrana za životinje predstavlja ozbiljnu opasnost za ljude ili životinje bilo izravno ili putem okoliša. Člankom 22. Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja („Narodne novine“ broj 81/2013, 148/2013) propisana je obveza izrade nacionalnog općeg plana upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje koji bi se aktivirao u slučaju da hrana i/ili hrana za životinje predstavlja ozbiljnu opasnost po ljude i životinje.

Ministarstvo poljoprivrede izradilo je Nacionalni plan upravljanja krizom u području hrane i hrane za životinje (objavljen na službenoj web stranici), sukladno kojemu je Nacionalni krizni stožer (NKS), kojega imenuje ministar nadležan za poljoprivredu, stacioniran pri Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane. Kako bi se omogućilo funkcioniranje NKS i provedba Plana u slučaju eventualnog izbijanja krize, u skladu s praksom drugih država članica, potrebno je imati osigurana određena financijska sredstva u državnom proračunu.

Prijevare u hrani obuhvaćaju slučajeve u kojima postoji kršenje EU zakonodavstva o hrani, gdje se namjerno, u svrhu ostvarivanja ekonomske ili financijske dobiti potrošači dovode u zabludu. Republika Hrvatska kao dio zajedničkog EU tržišta nije izuzeta od pojave ovakve vrste hrane na vlastitom tržištu. Stoga je neophodno uspostaviti sustav koji bi omogućio njeno otkrivanje na tržištu kao i otkivanje mjesta i proizvodnih objekata u kojima se takva hrana stvara. Da bi se ovaj sustav uspostavio neophodna je međuresorna suradnja (MINPO, Državni inspektorat, MUP, Carinska uprava, MINFIN, DORH). Dio aktivnosti obuhvaća i praćenje prodaje hrane putem interneta koja danas zauzima sve značajniji opseg prodaje.

Uz sve navedeno, postoji potreba za uspostavom godišnjih planova kontrole na prijevare u hrani a unaprjeđenje sustava uključuje i nabavu informatičke opreme s ciljem adekvatnog praćenja internetske prodaje i arhiviranja dokaznih materijala za nesukladnosti utvrđene u tim postupcima.

Postojeći načini ostvarenja postavljenog cilja:

- 2.1.1. Uspostava sustava ovlašćivanja službenih i referentnih laboratorija te sufinanciranja rada referentnih laboratorija,
- 2.1.2. Uspostava sustava monitoringa hrane i hrane za životinje na tržištu RH,
- 2.1.3. Uspostava sustava upravljanja incidentima u hrani i hrani za životinje (RASSF), sustava administrativne pomoći i suradnje (AAC) i sustava prijevera u hrani (FFN).

Novi način ostvarivanja postavljenog cilja:

- 2.1.4. Uspostava godišnjih planova kontrole na prijevare u hrani.

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	2. Zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača						
Posebni cilj	2.1. Unapređenje sustava sigurnosti hrane i hrane za životinje						
Program u državnom proračunu	3003 Veterinarstvo i sigurnost hrane						
POSTOJEĆI NAČIN OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.1.1. Uspostava sustava ovlašćivanja službenih i referentnih laboratorija te sufinanciranja rada referentnih laboratorija	K821055	2.1.1.1. Osiguranje proračunskih sredstava za sufinanciranje rada referentnih laboratorija	broj	1	1	1	1
2.1.2. Uspostava monitoringa sigurnosti hrane i hrane za životinje na tržištu RH	T819049	2.1.2.1. Uspostavljen godišnji Plan uzorkovanja hrane životinjskog podrijetla	broj	1	1	1	1
	A401084	2.1.2.2. Uspostavljen godišnji Plan uzorkovanja hrane za životinje	broj	1	1	1	1
	A401084	2.1.2.3. Uspostavljen državni plan monitoringa rezidua (DPMR)	broj	1	1	1	1
	A401084	2.1.2.4. Uspostavljen Plan praćenja kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima	broj	1	1	1	1

Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.1.3. Uspostava sustava upravljanja incidentima u hrani i hrani za životinje (RASSF), sustava administrativne pomoći i suradnje (AAC) i sustava prijevara u hrani (FFN)	K828055	2.1.3.1. Uspostavljen sustav pripravnosti u slučaju izbijanja krize u područjima sigurnosti hrane i hrane za životinje	broj	1	1	1	1

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	2. Zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača							
Posebni cilj	2.1. Unapređenje sustava sigurnosti hrane i hrane za životinje							
Program u državnom proračunu	3003 Veterinarstvo i sigurnost hrane							
NOVI NAČINI OSTVARENJA								
Način ostvarenja	Kratak opis	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.1.4. Uspostava godišnjih planova kontrole na prijevare u hrani	Otkrivanje slučajeve u kojima postoji kršenje EU zakonodavstva o hrani, gdje se namjerno, u svrhu ostvarivanja ekonomske ili financijske dobiti potrošači dovode u zabludu.	A401084	2.1.4.1. Uspostavljen godišnji plan kontrole na prijevare u hrani	broj	0	1	1	1

2.2. Zaštita zdravlja ljudi i životinja

Zbog globalizacije i liberalizacije tržišta, sve većeg izbora hrane, pojave sve većeg broja incidenata u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, te zdravlja životinja, a s druge strane sve većih zahtjeva potrošača uspostavljen je integrirani pristup sigurnosti hrane. Svrha mu je postizanje visoke razine sigurnosti hrane i hrane za životinje, a s ciljem zaštite zdravlja ljudi, životinja, zdravstvene zaštite bilja te zaštite interesa potrošača.

Budući je Republika Hrvatska EU članica skup EU uredbi zvan „higijenski paket“ direktno je primjenjiv i u Republici Hrvatskoj. Donošenjem Zakona o hrani (NN, br. 81/13, 14/14), Zakona o veterinarstvu (NN, br. 82/13, 148/13), Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima (NN, br. 81/13), Zakona o zaštiti životinja (NN, br. 102/17), Zakona o provedbi uredbi Europske unije o zaštiti životinja (NN, br. 125/13, 14/14 i 92/14) i Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (NN, br. 81/13, 14/14, 56/15), omogućena je provedba europskih uredbi u području sigurnosti hrane, zaštite zdravlja i dobrobiti životinja te je podijeljena nadležnost za provođenje odredbi uredbi.

Integrirani pristup sigurnosti hrane u svim fazama proizvodnje hrane, počevši od polja, odnosno farme pa sve do hrane na stolu za krajnjeg potrošača, koji uključuje subjekte u poslovanju s hranom i nadležna tijela te njihove uloge i odgovornosti, dalje se razvija.

Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje imaju primarnu odgovornost za hranu u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije koje su pod njihovom kontrolom te moraju uspostaviti i provoditi redovite kontrole higijenskih uvjeta u svakom objektu pod njihovim nadzorom, provedbom preventivnog postupka samokontrole, razvijenog u skladu s načelima sustava analize opasnosti i kritičnih kontrolnih točaka.

Nadležna tijela su odgovorna za donošenje politike sigurnosti hrane i provedbu službenih kontrola u smislu provjere poštivanja propisa o hrani i hrani za životinje, zdravlja i zaštite životinja te zdravstvene zaštite bilja s ciljem zaštite zdravlja ljudi i životinja. Službene kontrole provode se korištenjem niza alata među kojima je i monitoring, odnosno planirane aktivnosti provjera na određenom uzorku radi utvrđivanja stanja u određenom području u odnosu na poštivanje odredbi propisa o hrani

Stoga je opći cilj definiran kao zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača a proizlazi iz Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1. 2. 2002., sa svim izmjenama i dopunama).

U cilju zaštite i unaprjeđenja zdravstvenog statusa životinja u Republici Hrvatskoj (RH), a osobito životinja koje se koriste za proizvodnju hrane, Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane, određuje provedbu preventivnih mjera te mjera za rano otkrivanje, nadziranje, praćenje, kontrolu i iskorjenjivanje bolesti životinja, uključujući zoonoze i bolesti koje izazivaju značajne ekonomske štete, te drugih bolesti životinja od interesa za RH.

U tu svrhu i u skladu sa Zakonom o veterinarstvu (Narodne novine br. 82/13, 148/13) i pratećim podzakonskim propisima provodi se uzorkovanje i laboratorijsko pretraživanje te odgovarajuće mjere nadziranja, kontrole, praćenja i iskorjenjivanja bolesti životinja.

U okviru provedbe mjera iskorjenjivanja provode se i odgovarajuće biosigurnosne mjere te klanje ili usmrćivanje životinja i neškodljivo uklanjanje lešina.

U okviru ove stavke posebno se ističu mjere koje se provode sukladno programima nadziranja, praćenja ili iskorjenjivanja bolesti životinja odobrenim od strane Europske Komisije pripremljenim prema unaprijed određenim principima za uzorkovanje, laboratorijsko pretraživanje i ovisno o bolesti i vrsti životinja, dodjeljivanje zdravstvenog statusa kao preduvjeta za slobodan promet životinja u zemlji i na području Europske Unije.

Za sljedeće proračunsko razdoblje određeni su prioriteti: ostvarivanje i održavanje propisanih uvjeta za stjecanje statusa zemlje slobodne od bolesti prvenstveno tuberkuloze, bruceloze i enzootske leukoze goveda te bruceloze ovaca i koza.

Planirana je daljnja provedba programa iskorjenjivanja bolesti Aujeszzkoga u svinja te slanje Europskoj Komisiji u svrhu odobravanja i stavljanja RH na popis država članica s odobrenim programom za koju su potrebna dodatna jamstva prilikom premještanja svinja u RH. Time se osigurava visoki zdravstveni status uzgoja svinja po pitanju ove bolesti i ujedno ostvaruju uvjeti za konkurentniji uzgoj svinja u RH. Status koji ima RH po pitanju klasične svinjske kuge (KSK) nije zadovoljavajući i otežava premještanje svinja unutar RH i prema EU te se moraju provesti odgovarajuće mjere nadziranja KSK kako bi se u proračunskom razdoblju RH mogla svrstati u zemlje slobodne o KSK.

Planirane su aktivnosti za daljnje održavanje statusa zemlje slobodne od određenih bolesti, za što je preduvjet kontinuirana provedba mjera nadziranja, bilo kroz aktivno ili pasivno nadziranje, odnosno kombinaciju, u svrhu održavanja statusa i ranog otkrivanja bolesti životinja, odnosno infekcije, ili prisutnosti određenih prijenosnika, tzv. vektora bolesti.

Nadziranje i praćenje bolesti životinja u prethodno navedene svrhe provodi se u populaciji domaćih životinja, a za određene bolesti i u populaciji divljih životinja. Posebno se provode aktivnosti u svrhu praćenja i nadziranja influence ptica u divljih ptica i KSK u divljih svinja, a s obzirom na trenutnu epidemiološku situaciju u Europskoj Uniji, planiraju se i aktivnosti u svrhu sprječavanja unosa i ranog otkrivanja virusa afričke svinjske kuge (ASK).

Mjere nadziranja bolesti kvrgave kože (BKK) nakon prestanka cijepljenja goveda protiv BKK potrebno je kontinuirano provoditi, kako bi RH mogla ponovo dobiti status zemlje slobodne od BKK čime bi se značajno olakšao promet goveda unutar RH i u EU.

Ostale aktivnosti potrebno je provoditi u svrhu smanjenja prevalencije salmoneloza u peradi, a kao jedna od mjera planirano je i sufinanciranje cijepljenja peradi protiv salmonele.

Nadziranje bolesti riba i ispunjavanje uvjeta za certificiranje zdravstvenih statusa ribogojilišta i vodotoka kontinuirano se provode tijekom sljedećeg proračunskog razdoblja.

Označavanje i registracija domaćih životinja se provodi radi zaštite zdravlja ljudi i životinja, kontrole prometa domaćih životinja, praćenja slijedivosti proizvoda životinjskog podrijetla u cilju zaštite potrošača, provedbe uzgojno selekcijskog rada, ostvarivanja prava na novčane potpore i prikupljanja statističkih podataka. Sva goveda, kopitari, svinje, ovce i koze u Republici Hrvatskoj označavaju se na jedinstveni način te registriraju u jedinstvenu bazu podataka – Jedinstveni registar domaćih životinja

(JRDŽ). Označavanje domaćih životinja je jedinstveno i usklađeno za sve zemlje članice EU. Sve životinje i posjednici su registrirani u centralnoj bazi podataka odnosno Registru farmi, u kojoj se registrira svaki ulazak i izlazak pojedine životinje sa gospodarstva.

U okviru ovog segmenta djelatnosti HPA u Službi za označavanje i registraciju domaćih životinja organizira i provodi označavanje i registraciju goveda, svinja, ovaca, koza i konja, te u elektronskom obliku vodi i unaprijeđuje JRDŽ čiji su sastavni dijelovi baze podataka: registar goveda, registar svinja, registar ovaca i koza te registar kopitara. HPA izdaje putne dokumente za životinje te u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, Upravom za veterinarstvo i sigurnost hrane, kontinuirano nadograđuje sustav označavanja i registracije. Provedba ovih sustava temelji se na upoznavanju svih sudionika s obvezama koje proizlaze iz pravnih propisa (veterinari, djelatnici HPA i posjednici stoke), a za svaki od pojedinih sustava izrađuju se i redovito dopunjavaju upute i procedure za njihovu provedbu. Sastavni dio aktivnosti HPA je kreiranje, nabava i distribucija obrazaca i sredstava za označavanje, te praćenje sljedivosti korištenih materijala.

Novi način ostvarivanja postavljenog cilja:

2.2.1. Djelotvorna zaštita zdravlja ljudi i životinja.

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	2. Zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača							
Posebni cilj	2.2. Zaštita zdravlja ljudi i životinja							
Program u državnom proračunu	3003 Veterinarstvo i sigurnost hrane							
NOVI NAČINI OSTVARENJA								
Način ostvarenja	Kratak opis	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.2.1. Djelotvorna zaštita zdravlja ljudi i životinja	Provedba mjera zaštite zdravlja životinja sukladno programima nadziranja, praćenja ili iskorjenjivanja bolesti životinja	A568001	2.2.1.1. Održavanje odgovarajućeg postotka „službeno slobodnih“ stada goveda u odnosu na tuberkulozu goveda	%	99,9	99,9	99,9	99,9

Način ostvarenja	Kratak opis	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.2.1. Djelotvorna zaštita zdravlja ljudi i životinja	Provedba mjera zaštite zdravlja životinja sukladno programima nadziranja, praćenja ili iskorjenjivanja bolesti životinja	A568001	2.2.1.2. Održavanje odgovarajućeg postotka „službeno slobodnih“ stada goveda u odnosu na brucelozu i enzootsku leukozu goveda	%	99,8	99,8	99,8	99,8
		A568001	2.2.1.3. Postizanje odgovarajućeg postotka „službeno slobodnih“ stada ovaca i koza (<i>B. melitensis</i>)	%	99,8	99,8	99,8	99,8

Način ostvarenja	Kratak opis	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.2.1. Djelotvorna zaštita zdravlja ljudi i životinja	Provedba mjera zaštite zdravlja životinja sukladno programima nadziranja, praćenja ili iskorjenjivanja bolesti životinja	A568001	2.2.1.4. Povećanje broja „službeno slobodnih“ stada svinja od bolesti Aujeszkoga	%	50	75	85	95
		A568001	2.2.1.5. Postizanje statusa zemlje slobodne od bjesnoće provedbom programa oralne vakcinacije lisica	Broj pozitivnih slučajeva	0	0	0	0

Način ostvarenja	Kratak opis	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.2.1. Djelotvorna zaštita zdravlja ljudi i životinja	Provedba mjera zaštite zdravlja životinja sukladno programima nadziranja, praćenja ili iskorjenjivanja bolesti životinja	K821068	2.2.1.6. Podizanje razine spremnosti na postupanje u krizama u području zdravlja životinja kroz održavanje razine opremljenosti kriznih stožera	%	70	80	90	100
		A568001	2.2.1.7. Broj održanih radionica o smanjenu uporabi antimikrobnih pripravaka na razini primarne proizvodnje	broj	1	2	3	3

2.3. Dobrobit životinja

Europska unija prepoznaje dobrobit životinja kao jedan od ključnih aspekata sigurnosti hrane, ruralnog razvoja i održive stočarske proizvodnje. Dio je politika i praksi koje se odnose na unaprjeđenje privrednog i ekonomskog razvoja, razvoja sela i povećanja zaposlenosti. Zbog toga je dobrobit životinja važan dio Zajedničke poljoprivredne politike („Common Agricultural Policy – CAP“) EU. Standardi dobrobiti farmskih životinja, osim što jačaju lokalnu stočarsku proizvodnju, kvalitetu i sigurnost hrane, svojim zahtjevima koji se tiču održive stočarske prakse, direktno utiču na zaštitu okoliša i smanjenje zagađenja.

Farma se može definirati kao ekološka niša gdje životinje borave, ili gdje se uzgajaju i drže. Farma treba životinjama pružiti optimalne uvjete gdje će doći do izražaja njihovi maksimalni proizvodni potencijali. Dobar smještaj životinja na farmi podrazumijeva poštivanje svih higijenskih i zootehničkih normativa koji uključuju građevinsko tehnička i tehnološka rješenja, tehnologiju smještaja i držanja, opremu i mehanizaciju, način hranjenja i napajanja, sisteme uklanjanja otpadne fekalne tvari i dr. Posjednik mora poduzeti sve potrebne mjere da osigura zaštitu životinja za koje se brine, te osigurati da se životinjama ne prouzroče nepotrebni bolovi, ozljede, patnje i bolest.

Postojeći način ostvarivanja postavljenog cilja:

2.3.1. Unaprjeđenje dobrobiti životinja.

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	2. Zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača						
Posebni cilj	2.3. Dobrobit životinja						
Program u državnom proračunu	3003 Veterinarstvo i sigurnost hrane						
POSTOJEĆI NAČIN OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.3.1. Unaprjeđenje dobrobiti životinja	A568001	2.3.1.1. Povećanje broja educiranih subjekata koji drže životinje i postupaju s njima sukladno propisima o dobrobiti u odnosu na ukupan broj subjekata koji drže životinje	%	50	62	62,5	63

2.4. Veterinarska zaštita okoliša

Nove su tehnologije proširile mogućnosti uporabe nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda na velik broj proizvodnih sektora, a posebno za stvaranje energije. Međutim, uporaba tih novih tehnologija može predstavljati zdravstvene rizike koje je također potrebno svesti na najmanju moguću mjeru. Stoga su Uredbama 1069/2009 i 142/2011. definirana pravila i procedure koje je potrebno provoditi kako bi se izbjegli zdravstveni rizici.

Sakupljanje, prijevoz, skladištenje, postupanje, prerada i uporaba ili uklanjanje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi temelji se na Pravilniku o visini naknade za sakupljanje, preradu i spaljivanje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi (NN 106/13, 43/15).

Aktivnosti obavljaju pravne i fizičke osobe, tj. subjekti u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi, čiji su objekti ili aktivnosti upisani u Upisnik koji vodi Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane.

Financiranje neškodljivog zbrinjavanja lešina može se smatrati i politikom potpore razvoju stočarske proizvodnje. Zbog postojećeg stanja u stočarskoj proizvodnji, zadržavanja visoke razine zaštite zdravlja ljudi i životinja te nužnosti olakšavanja poslovanja primarnim proizvođačima nužno je predvidjeti sredstva proračuna za ovu aktivnost.

Uspostava sustava sakupljanja, prijevoza, skladištenja, postupanja, prerade i uporabe ili uklanjanje nusproizvoda klanja životinja u kućanstvima pridonosi zaštiti zdravlja ljudi i životinja te zaštiti okoliša.

Aktivnosti sakupljanja, prijevoza, skladištenja, postupanja, prerade i uporabe ili uklanjanje nusproizvoda klanja životinja u kućanstvima mogu obavljati pravne i fizičke osobe, tj. subjekti u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi, čiji su objekti ili aktivnosti upisani u Upisnik koji vodi Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane. Financiranje neškodljivog zbrinjavanja ove vrste nusproizvoda može se smatrati i politikom zaštite zdravlja ljudi i životinja te zaštite okoliša, a u financiranje sustava morale bi se uključiti i jedinice lokalne samouprave.

Postojeći način ostvarivanja postavljenog cilja:

2.4.1. Osiguravanje preduvjeta za uspostavu neškodljivog zbrinjavanja nusproizvoda životinjskog podrijetla.

Novi načini ostvarivanja postavljenog cilja:

2.4.2. Učinkovito i ekonomično zbrinjavanje nusproizvoda klanja životinja u kućanstvu.

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	2. Zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača						
Posebni cilj	2.4. Veterinarska zaštita okoliša						
Program u državnom proračunu	3003 Veterinarstvo i sigurnost hrane						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.4.1. Osiguravanje preduvjeta za uspostavu neškodljivog zbrinjavanja nusproizvoda životinjskog podrijetla	A568057	2.4.1.1. Sustavno zbrinjavanje – neškodljivo uništavanje nusproizvoda životinjskog podrijetla	broj	1	1	1	1

Opći cilj	2. Zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača							
Posebni cilj	2.4. Veterinarska zaštita okoliša							
Program u državnom proračunu	3003 Veterinarstvo i sigurnost hrane							
NOVI NAČINI OSTVARENJA								
Način ostvarenja	Kratak opis	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2019.	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.
2.4.2. Učinkovito i ekonomično zbrinjavanje nusproizvoda klanja životinja u kućanstvu	Uspostava sustava sakupljanja, prijevoza, skladištenja, postupanja, prerade i uporabe ili uklanjanje nusproizvoda klanja životinja u kućanstvima pridonosi zaštiti zdravlja ljudi i životinja te zaštiti okoliša	A568057	2.4.2.1. Sufinanciranje zbrinjavanja nusproizvoda sredstvima iz državnog proračuna	broj	1	1	1	1

2.5. Unapređenje sustava i programa u području fitosanitarne politike

Primarni cilj fitosanitarne politike jest zdravstvena zaštita bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta od štetnih organizama bilja (ŠO), sprječavanje unošenja u RH i širenja štetnih organizama bilja, utvrđivanje prisutnosti i određivanje vrsta štetnih organizama, omogućavanje optimalne proizvodnje i trgovine biljem, omogućavanje stavljanja na tržište samo registriranih sredstava za zaštitu bilja (SZB) čija uporaba ne predstavlja neprihvatljiv rizik za zdravlje ljudi, životinja i okoliš, pravilna primjena SZB, smanjenje rizika za zdravlje ljudi, životinja i okoliša povezanog s uporabom pesticida i poticanje integriranih i alternativnih mjera suzbijanja štetnih organizama, zaštita okoliša od posljedica djelovanja štetnih organizama bilja, uvođenje biološke zaštite bilja i usmjeravanje razvoja zdravstvene zaštite bilja, omogućavanje izobrazbe i podizanja svijesti stanovništva o važnosti pravilne zdravstvene zaštite bilja.

Da bi se spriječilo propadanje poljoprivrednih usjeva i prinosa te zajamčila konkurentnost i proizvodnja dovoljnih količina zdravstveno ispravne hrane visoke kvalitete, RH kao i druge države planira i provodi nacionalnu politiku biljnog zdravstva s ciljem zdravstvene zaštite bilja od štetnih organizama bilja (ŠO) uz osiguranje visoke razine zaštite zdravlja ljudi, životinja i okoliša.

Neizbježan način provedbe zdravstvene zaštite bilja od ŠO je uporaba SZB. Uz očekivane učinke na zaštitu bilja od štetnika, bolesti i korova SZB ako se ne primjenjuju pravilno, mogu izazvati štete, smanjenje prinosa te biti prisutni u hrani iznad maksimalno dopuštenih koncentracija, a njihova uporaba može imati neželjene učinke na zdravlje ljudi i životinja te na okoliš u cijelosti. Stoga je u provedbi mjera zdravstvene zaštite bilja obvezno primjenjivati temeljna načela integrirane zaštite bilja koja uz kemijske mjere zaštite bilja od ŠO obvezno obuhvaćaju i druge mjere zaštite bilja od bolesti, štetnika i korova.

Nacionalni program očuvanja i održive uporabe biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu u Republici Hrvatskoj utvrđuje strateške smjernice razvoja nacionalne politike očuvanja biljnih genskih izvora, te smjernice za regionalnu i međunarodnu suradnju. Briga o biljnim genetskim izvorima je dugoročni proces, stoga je potrebno osigurati kontinuitet ovih aktivnosti, kao i njihovo financiranje. Učinkovitom provedbom Nacionalnog programa postići će se da svi važni biljni genetski izvori u Republici Hrvatskoj budu identificirani, prikupljeni, opisani i očuvani u kolekcijama Nacionalne banke biljnih gena, te dostupni za korištenje, kao i da Republika Hrvatska ravnopravno sudjeluje u međunarodnim aktivnostima. Nadalje, vrijednost nacionalnih resursa u proizvodnji soje prepoznata je u europskim okvirima što je doprinijelo uključivanju Republike Hrvatske u izgradnju europske platforme proizvodnje biljnih bjelančevina. Potpisivanjem Deklaracije, Hrvatska je pokazala da može i želi doprinositi, kroz svoje resurse, unapređenju proizvodnje soje u europskim okvirima.

Cilj Programa je omogućiti označavanje sjemenske soje oznakom „slobodna od genetski modificiranih organizama“. Na taj način primarni poljoprivredni proizvođači na jednostavniji način mogu odabrati upravo sjeme soje koje će im osigurati proizvodnju kultura slobodnih od genetski modificiranih organizama.

Smanjenje učinkovitosti nekog sredstva može dugoročno otežati zaštitu poljoprivrednih kultura na nekom području uslijed nedostatka učinkovitog sredstva, a poljoprivredni proizvođači mogu izgubiti povjerenje u pojedinog proizvođača sredstva za zaštitu bilja. Da bi se takve situacije spriječile, nužno je da slučajevi pojave rezistentnosti ili slučajevi smanjenja učinkovitosti sredstava za zaštitu bilja budu

dostupni svima. Temeljni cilj Programa je uspostaviti sustavni monitoring pojave rezistentnosti štetnih organizama na sredstva za zaštitu bilja na nacionalnoj razini.

Ostvarenje ovog cilja u nadležnosti je nacionalne službe za fitosanitarnu politiku u okviru Ministarstva poljoprivrede, kao glavnog nositelja i koordinatora aktivnosti. Dio aktivnosti delegiran je drugim institucijama u RH, čija zadaća je pružanje znanstvene i stručne potpore Ministarstvu poljoprivrede iz područja biljnog zdravstva (Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu - HAPIH, Hrvatski šumarski institut - HŠI, Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" - NZJZ, Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada – IMI, Hrvatski veterinarski institut -HVI).

Unaprjeđenje sustava i programa u području fitosanitarne politike u predviđenom strateškom razdoblju ostvarit će se nastavkom aktivnosti započelih prijašnjih godina, uz napomenu da sve aktivnosti nisu na istom stupnju razvijenosti, jer su započete u različito vrijeme, a razlikuju se i po složenosti poslova, postojećoj infrastrukturi, dostupnim financijskim sredstvima i ljudskim potencijalima potrebnim za njihovo dovršenje. Ostvarenje posebnog cilja planira se putem:

- provedbe programa u području zdravstvene zaštite bilja te poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala,
- provedbe Nacionalnog akcijskog plana za postizanje održive uporabe pesticida.

Pristupanjem RH u EU kontinuirano se pojavljuju dodatne obveze u pogledu sudjelovanja na stručnim sastancima EK i Vijeća EU iz područja fitosanitarne politike i dostavljanja propisanih informacija u Europsku komisiju. Stoga se u ovom strategijskom razdoblju planira dovršiti proces jačanja potrebnih ljudskih potencijala, sukladno usvojenim sistematizacijama, odnosno popunjavanjem sistematiziranih, a dosad nepopunjenih radnih mjesta.

Samo kontinuiranim osposobljavanjem djelatnika hrvatske nacionalne službe za fitosanitarnu politiku i njihovim zadržavanjem u radnom odnosu oni mogu pratiti i ravnopravno se uključiti u rad stručnih tijela Europske komisije iz predmetnog područja, te svojim znanjem i iskustvom aktivno sudjelovati s ostalim predstavnicima država članica u donošenju fitosanitarnih standarda, mjera i propisa.

Postojeći načini ostvarenja postavljenog cilja:

- 2.5.1. Provedba mjera za ostvarenje općih i specifičnih ciljeva Nacionalnog akcijskog plana za postizanje održive uporabe pesticida 2013.-2023.,
- 2.5.2. Provedba programa u području zdravstvene zaštite bilja te poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala.

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	2. Zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača						
Posebni cilj	2.5. Unapređenje sustava i programa u području fitosanitarne politike						
Program u državnom proračunu	3003 Veterinarstvo i sigurnost hrane						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.5.1 Provedba mjera za ostvarenje općih i specifičnih ciljeva Nacionalnog akcijskog plana za postizanje održive uporabe pesticida 2013.-2023.	T828046 A401132 A650132 K401127	2.5.1.1. Provedene mjere	%	40	55	75	90

Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.5.2. Provedba programa u području zdravstvene zaštite bilja te poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala	T828056	2.5.2.1. Identifikacija, prikupljanje, opisivanje, dijeljenje i čuvanje poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala (primke) u kolekcijama nacionalne banke biljnih gena (Konvencija o biološkoj raznolikosti) i Međunarodni ugovor o biljnim genetskim resursima za hranu i poljoprivredu	broj	3300	3400	3450	3500
	T819063	2.5.2.2. Razina kvalitete i zdravstvena ispravnost matičnih nasadi citrusa, jezgričavih i koštićavih voćnih vrsta	%	60	100	0	0
	A828066	2.5.2.3. Sufinanciranje analiza sjemena soje na prisutnost genetski modificiranih organizama	broj	480	485	487	490
	T828046	2.5.2.4. Program monitoringa rezistentnosti štetnih organizama na sredstva za zaštitu bilja u Republici Hrvatskoj	%	66	100	0	0

Pokazatelji učinka:

TABLICA POKAZATELJA UČINKA

Opći cilj	2. Zaštita zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita interesa potrošača					
Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.1. Unapređenje sustava sigurnosti hrane i hrane za životinje	2.1.1. Odsutnost sustavnih epidemija uzrokovanih hranom	broj	0	0	0	0
2.2. Zaštita zdravlja ljudi i životinja	2.2.1. Unaprjeđenje mjera zdravstvene zaštite životinja	broj	1	1	1	1
2.3. Dobrobit životinja	2.3.1. Unaprjeđenje dobrobiti životinja	%	50	62	62,5	63
2.4. Veterinarska zaštita okoliša	2.4.1. Učinkovito i ekonomično zbrinjavanje nusproizvoda	broj	1	1	1	1

Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.5. Unapređenje sustava i programa u području fitosanitarne politike	2.5.1. Smanjenje rizika od uporabe pesticida za zdravlje ljudi, životinja i okoliša kroz unapređenje monitoringa ostataka pesticida u hrani i monitoringa formulacija SZB, izobrazbu profesionalnih korisnika pesticida, distributera i savjetnika i kroz redovite preglede strojeva za primjenu pesticida	%	40%	55%	75%	90%
	2.5.2. Primke (uzorci) sorti sjemena su prikupljeni, opisani, razmnoženi i razdijeljeni na osnovne i sigurnosne kolekcije sjemena i poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala (stabla održavana i novo posađena)	%	3300	3400	3450	3500
	2.5.3. Ozdravljeni matični nasadi omogućuju proizvodnju kvalitetnijeg (certificiranog) sadnog materijala voća	%	60	100	0	0
	2.5.4. Na tržištu veća prisutnost sjemenske soje označena oznakom „slobodna od genetski modificiranih organizama“	broj	480	485	487	490

Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
2.5. Unapređenje sustava i programa u području fitosanitarne politike	2.5.5. Istraživanjem će se utvrditi stupanj rezistentnosti štetnih organizama na sredstva za zaštitu bilja odnosno stupanj smanjenje učinkovitosti nekog sredstva na štetne organizme. Kao što će se uspostaviti sustavni monitoring pojave rezistentnosti štetnih organizama na sredstva za zaštitu bilja na nacionalnoj razini	%	66	100	0	0

3. Osiguravanje doprinosa EPFRR-a ruralnom razvoju Republike Hrvatske

U skladu sa Strategijom Europa 2020. i poštujući ciljeve, prioritete i mjere iz Uredbe (EU) br. 1305/2013, Ministarstvo poljoprivrede je izradilo je Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020. (PRR 2014.-2020.), koji ima za cilj osigurati financijsku podršku Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) razvoju ruralnih područja RH kroz podupiranje, između ostalih: operacija restrukturiranja i modernizacije poljoprivredne i prehrambene djelatnosti, posebice kroz približavanje dostupnosti infrastrukture, obnovu poljoprivrednog potencijala te posljedično utjecanje na podizanje konkurentnosti proizvođača u cjelini; operacija provođenja generacijske obnove, koja uz provedbu obrazovnih aktivnosti postavlja temelje ubrzanom razvoju održivih malih gospodarstava koja će predstavljati okosnicu sigurnosti i dostupnosti hrane, poštujući načela održivog upravljanja prirodnim resursima te u konačnici uravnoteženog teritorijalnog razvoja ruralnih gospodarstava; operacija kojima se omogućava primjena metodi i praksi koje doprinose obnovi i očuvanju okoliša s pozitivnim utjecajem na bioraznolikost te operacija poticanja proizvodnji koje su dugoročno održive kako u gospodarskom tako i ekološkom smislu; operacija kojima se podržava korištenje obnovljivih izvora iz poljoprivrede, prehrambene industrije i šumarstva u svrhu proizvodnje energije na način koji doprinosi smanjenju emisije stakleničkih plinova i ima minimalan negativni učinak na okoliš; operacija uspostave novih sustava za navodnjavanje u poljoprivredi te operacija obnove degradiranih šumskih sastojina i zamjene šumskih kultura u smislu održivog gospodarenja šumama; operacija ulaganja u malu infrastrukturu, javne usluge i obnovu sela te aktivnosti obnove i unapređenja kulturne i prirodne baštine sela i ruralnog krajolika; čime se nastoji promicati društveno-gospodarsku održivost u ruralnim područjima te ostvariti pozitivan utjecaj na uravnotežen teritorijalni razvoj ruralnih područja RH.

3.1. Učinkovito korištenje sredstava Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. - 2020.

Kako bi se zadržala odgovarajuća razina iskorištenosti financijskih sredstava iz EPFRR-a, potrebno je pravovremeno pripremati, pokretati i provoditi postupke dodjele bespovratnih sredstava i financijskih instrumenata te pratiti provedbu na razini korisnika s ciljem prevencije aspekata koji ugrožavaju provedbu (posebice aspekt kašnjenja u pokretanju ili provedbi postupaka dodjele kao i u provedbu ugovorenih projekata) te na odgovarajući način planirati i provoditi aktivnosti informiranja (o mogućnostima i uvjetima financiranja PRR-a) i promidžbe u razdoblju 2020. – 2022.

Postojeći načini ostvarenja postavljenog cilja:

- 3.1.1. Omogućiti korisnicima bespovratnih sredstava / krajnjim primateljima financijskih instrumenata pravovremeni pristup sredstvima PRR-a 2014. - 2020.,
- 3.1.2. Osigurati informiranost (potencijalnih) korisnika bespovratnih sredstava / krajnjih primatelja financijskih instrumenata PRR-a 2014. - 2020.,
- 3.1.3. Pravovremeno ugovoriti korištenje sredstava PRR-a 2014. - 2020.

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	3. Osiguravanje doprinosa EPFRR-a ruralnom razvoju Republike Hrvatske						
Posebni cilj	3.1. Učinkovito korištenje sredstava Programa ruralnog razvoja RH 2014. - 2020.						
Program u državnom proračunu	3004 Ruralni razvoj						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
3.1.1. Omogućiti korisnicima bespovratnih sredstava / krajnjim primateljima financijskih instrumenata pravovremeni pristup sredstvima PRR-a 2014.-2020.	A820058 A820068 A821067 A865006	3.1.1.1. Udio alokacije PRR-a 2014.-2020. stavljen na raspolaganje (potencijalnim) korisnicima bespovratnih sredstava / krajnjim primateljima financijskih instrumenata	%	80%	85%	95%	100%
3.1.2. Osigurati informiranost (potencijalnih) korisnika bespovratnih sredstava / krajnjih primatelja financijskih instrumenata PRR-a 2014. - 2020.	A821067	3.1.2.1. (Potencijalni) korisnici bespovratnih sredstava /krajnji primatelji financijskih instrumenata informirani o mogućnostima financiranja iz PRR-a 2014. - 2020. (pojedinačno po godini)	broj	0	3000	2000	1500

Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
3.1.3. Pravovremeno ugovoriti operacije za korištenje sredstava PRR-a 2014.-2020.	A820058 A820068 A821067 A865006	3.1.3.1. Broj odluka/ugovora za korisnike bespovratnih sredstava/krajnje primatelje financijskih instrumenata kojima je dodijeljena potpora PRR-a 2014. - 2020. (kumulativno)	broj	185.000	195.000	196.000	197.000

3.2. Pravovremena priprema Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2021. - 2027.

Priprema Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike za Republiku Hrvatsku za razdoblje 2021. – 2027. (SP ZPP 2021. – 2027.), u skladu sa strategijama EU i relevantnim uredbama za korištenje EPFRR-a i Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) za razdoblje nakon 2020., jedna je od ključnih aktivnosti Upravljačkog tijela, i organizacijskih jedinica Ministarstva poljoprivrede u čijem je djelokrugu planiranje i provedba EFJP, u drugom dijelu financijske perspektive 2014.-2020. Pripremne aktivnosti kao što su analiza stanja u poljoprivrednom, prehrambeno-prerađivačkom i šumarskom sektoru su preduvjet za programiranje nove financijske perspektive 2021.-2027.

U trenutnoj provedbi Plana vrednovanja Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020. predviđena su vrednovanja koja će svojim zaključcima i preporukama doprinijeti kvalitativnoj i kvantitativnoj analizi postojećeg stanja u navedenim sektorima s ciljem osiguranja pravovremene dostupnosti odgovarajućih podataka za pripremu programskog dokumenta za razdoblje 2021.-2027.

Nalazi vrednovanja ocijenit će napredak, učinak, postignuća, učinkovitost, djelotvornost provedbe politike ruralnog razvoja kroz Program ruralnog razvoja 2014.-2020. te će osigurati analizu njegovog doprinosa ciljevima, prioritetima i fokus područjima ruralnog razvoja, a samim time, uz prethodno vrednovanje za sljedeće programsko razdoblje, omogućiti lakše programiranje ciljeva nove financijske perspektive 2021.-2027.

Također, Upravljačko tijelo koristiti će usluge tehničke pomoći vanjskih stručnjaka u provedbi analiza i strateškom planiranju te različite baze podataka i informacija iz drugih izvora kao što su ostala ministarstva, Državni zavod za statistiku i istraživačke institucije koje mogu biti relevantni izvor ulaznih podataka za pripremu nove financijske perspektive.

Za kvalitetnu pripremu programskog dokumenta za razdoblje 2021.-2027. potrebno je osigurati uključivanje svih relevantnih dionika te jasno komuniciranje s javnosti o ciljevima i načinima provedbe SP ZPP 2021.-2027.

Postojeći načini ostvarenja postavljenog cilja:

- 3.2.1. Provesti Plan vrednovanja Programa ruralnog razvoja 2014. - 2020.,
- 3.2.2. Uključiti dionike u postupak pripreme Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike RH za razdoblje 2021. - 2027.

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	3. Osiguravanje doprinosa EPFRR-a i EFJP-a ruralnom razvoju Republike Hrvatske						
Posebni cilj	3.2. Pravovremena priprema Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike RH za razdoblje 2021. - 2027.						
Program u državnom proračunu	3004 Ruralni razvoj						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
3.2.1. Provedba Plana vrednovanja Programa ruralnog razvoja 2014.-2020.	A821067	3.2.1.1. Proveden Plan vrednovanja Programa ruralnog razvoja 2014.-2020.	broj	0	0	1	1
3.2.2. Uključiti dionike u postupak pripreme Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike RH za razdoblje 2021.-2027.	A821067	3.2.2.1. Sudionici na prezentacijama, info radionicama, drugim oblicima informiranja i savjetovanja	broj	0	1000	500	0

Pokazatelji učinka:

TABLICA POKAZATELJA UČINKA

Opći cilj	3. Osiguravanje doprinosa EPFRR-a ruralnom razvoju Republike Hrvatske					
Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
3.1. Učinkovito korištenje sredstava Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. - 2020.	3.1.1. Odgovarajuće iskorištenje alokacije PRR-a 2014.-2020. kojim se izbjegava automatski opoziv (gubitak) sredstava (ovjerena sredstva, kumulativno)	MEUR	623	782	1.047	1.213
3.2. Pravovremena priprema Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike RH za razdoblje 2021. - 2027.	3.2.1. Usvojen programski dokument kojim se omogućava korištenje EPFRR-a i EFJP-a u razdoblju 2021.-2027.	broj	0	0	1	0

4. Održivi razvoj šumarstva, lovstva i drvne industrije

Cilj održivog razvoja šumarstva je povećanje doprinosa nacionalnom gospodarstvu održivim korištenjem i sveobuhvatnom zaštitom šumskih resursa i njihove bioraznolikosti, uz uvažavanje prava lokalne zajednice. Sukladno istome, cilj gospodarenja šumskim resursima u Republici Hrvatskoj je održivo i skladno korištenje funkcija šuma, trajno poboljšavanje njihova stanja i održivo korištenje šumskog zemljišta. Stoga, gospodarenje šumama treba provoditi na način koji će osigurati trajno održanje i unapređenje biološke i krajobrazne raznolikosti, uz stalnu skrb za zaštitu šumskih ekosustava, poštujući sveeuropske kriterije održivog gospodarenja šumama.

Stroge ekološke, socijalne i ekonomske standarde gospodarenja šumskim resursima u vlasništvu Republike Hrvatske potrebno je zadržati na postojećoj razini s težnjom njihova daljnjeg unapređenja, dok je u šumama šumoposjednika potrebno dodatno poticati razvoj u smjeru dostizanja odnosnih standarda i njihove dugoročne primjene, također sa svrhom ostvarivanja cilja održivog gospodarenja.

Pristupanjem u punopravni članstvo Europske unije, potpisivanjem i ratificiranjem međunarodnih sporazuma, te ispunjavanjem preuzetih obveza, Republika Hrvatska potvrđuje svoju predanost održivom gospodarenju šumskim resursima i jednakom vrednovanju svih funkcija šuma. Stoga je potrebno daljnje aktivno sudjelovanje Republike Hrvatske na međunarodnim šumarskim forumima i stalna prisutnost pri kreiranju općih šumarskih politika i akcija, poglavito u dijelu održivog gospodarenja šumskim ekosustavima, očuvanja bioraznolikosti te zaštite šumskih ekosustava i genetskih resursa.

Lovno gospodarenje u uskome je suživotu sa šumarstvom i čini nezaobilazan dio svakog šumskog ekosustava. Stanišni uvjeti u Republici Hrvatskoj zbog svoje raznovrsnosti pogodni su za uzgoj brojnih vrsta krupne i sitne divljači. Krajnji je cilj gospodarenja s divljači zaštita i očuvanje biološke ravnoteže i ravnoteže okoliša uz osiguravanje održivih populacija divljači, te valorizacija ove gospodarske grane kroz turističku ponudu i njezin doprinos nacionalnom gospodarstvu.

Prerada drva i proizvodnja namještaja imaju komparativne prednosti koje treba pretvoriti u konkurentne. Desetljećima prisutne strukturne neravnoteže negativno utječu na konkurentnost hrvatskog proizvodnog gospodarstva općenito. Negativan utjecaj je osobito prisutan kod gospodarstva koje je pretežito orijentirano na isporuku dobara na jedinstveno tržište EU i izvoz u treće zemlje kao što su prerada drva i proizvodnja namještaja. Do sada ne postoje koherentne mjere industrijske politike koje bi neutralizirale negativan učinak strukturnih neravnoteža, te potakle rast i zapošljavanje, u ovima za RH i njen ruralni razvoj, ključnim gospodarskim djelatnostima. S pravom politikom razvoja, institucionalnom infrastrukturom i koordiniranom podrškom na svim razinama javnog i realnog sektora, prerada drva i proizvodnja namještaja mogu zauzeti značaja tržišni udjel, doprinijeti otvaranju novih radnih mjesta i biti snažan partner s njima povezanim prerađivačkim i uslužnim djelatnostima. Razvojne aktivnosti usmjerene prema ostvarivanju navedenih pretpostavki ostvarivat će se provedbom Strategije razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja Republike Hrvatske 2017. – 2020. s Akcijskim planom provedbe 2017. – 2020., financijskim poticanjem gospodarstva prerade drva i proizvodnje namještaja te provedbom Zakona o provedbi uredbi Europske unije o prometu drva i proizvoda od drva.

4.1. Održivo gospodarenje šumskim resursima

Održivo gospodarenje šumskim resursima neophodan je preduvjet kako za očuvanje zdravlja i vitalnosti šumskih ekosustava, njihov doprinos globalnom ciklusu ugljika, ublažavanje posljedica klimatskih promjena, poticanje proizvodnih i socijalnih funkcija šume i poboljšanje biološke raznolikosti, tako i za korištenje šuma i šumskog zemljišta te zahvate u prostoru. Ono daje neophodnu osnovu za ispunjavanje potreba investicijskih projekata u skladu s recentnim socijalno-gospodarskim prilikama i potrebama Republike Hrvatske.

Za postizanje ovog cilja potrebno je:

- racionalno korištenje šuma i šumskog zemljišta te raspolaganje šumama i šumskim zemljištima koje neće dovesti do smanjenja ukupne površine šumskogospodarskog područja Republike Hrvatske
- inventarizacija šumskih resursa u Republici Hrvatskoj
- vođenje skrbi za sve vrste u šumskom ekosustavu te poduzimanje mjera za poboljšanje i održanje biološke raznolikosti;
- poticanje zaštite šumski resursa i obnove šuma kvalitetnim i staništu prilagođenim šumskim reprodukcijским materijalom;
- uspostavljanje cjelovite mreže nadzora zbog sagledavanja kretanja negativnih procesa;
- aktivno praćenje zbivanja na međunarodnoj šumarskoj sceni, sudjelovanje u kreiranju međunarodnih šumarskih politika, ispunjavanje međunarodno preuzetih obveza RH.

Postojeći načini ostvarenja postavljenog cilja:

- 4.1.1. Povećanje površina šuma i šumskih zemljišta za koju su odobreni šumskogospodarski planovi te inventarizacija svih šumskih resursa u Republici Hrvatskoj,
- 4.1.2. Očuvanje genetske raznolikosti i zaštita šuma,
- 4.1.3. Implementacija međunarodnih obveza iz područja šumarstva.

Novi način ostvarenja postavljenog cilja:

- 4.1.4. Unaprjeđenje gospodarenja šumama privatnih šumovlasnika.

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	4. Održivi razvoj šumarstva, lovstva i drvne industrije						
Posebni cilj	4.1. Održivo gospodarenje šumskim resursima						
Program u državnom proračunu	3006 Gospodarenje i zaštita šumskih resursa, lovišta i divljači						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
4.1.1. Povećanje površina šuma i šumskih zemljišta za koju su odobreni šumskogospodarski planovi te inventarizacija svih šumskih resursa u Republici Hrvatskoj	A820038	4.1.1.1. Smanjenje površine neuređenih šuma odnosno povećanje površina šuma i šumskih zemljišta za koju su odobreni šumskogospodarski planovi	ha	69854	60000	50000	40000

Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
4.1.2. Očuvanje genetske raznolikosti i zaštita šuma	K828037	4.1.2.1. Opožarena površina šuma	ha	0	0	0	0
		4.1.2.2. Indikatori motrenja oštećenosti šumskih ekosustava	broj	11 parametara 105 točaka	11 parametara 105 točaka	11 parametara 105 točaka	11 parametara 105 točaka
	K828038	4.1.2.3. Broj ishodišnih sjemenskih jedinica	broj	365	370	370	370
		4.1.2.4. Količina uskladištenog šumskog reprodukcijškog materijala	kg	1000	1000	1000	1000
4.1.3. Implementacija međunarodnih obveza iz područja šumarstva	K821018	4.1.3.1. Izrada i dostava izvješća međunarodnim institucijama	broj	5	5	5	5
		4.1.3.2. Sudjelovanje na međunarodnim događanjima	broj	22	22	22	22

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	4. Održivi razvoj šumarstva, lovstva i drvne industrije							
Posebni cilj	4.1. Održivo gospodarenje šumskim resursima							
Program u državnom proračunu	3006 Gospodarenje i zaštita šumskih resursa, lovišta i divljači							
NOVI NAČINI OSTVARENJA								
Način ostvarenja	Kratak opis	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
4.1.4. Unaprjeđenje gospodarenja šumama privatnih šumovlasnika	Kroz odobrenje šumskogospodarskih planova za šume šumoposjednika, evidentiranje podatka o izvršenim radovima biološke obnove šuma sukladno odobrenim šumskogospodarskim planovima, vođenje evidencije prometa drvom i radova izvršenih u šumama šumoposjedni- ka, praćenjem zdravstvenog stanje šuma, pojave štetnih organizama i šumskih požara doprinosi se unaprjeđenju stanja	A820065	4.1.4.1. Broj šumoposjednika uključenih u godišnji operativni plan za šume šumoposjedni-ka	broj	20000	20000	20000	20000
			4.1.4.2. Površina šuma i šumskih zemljišta šumoposjednika uključenih u godišnji	ha	66000	66000	66000	66000

	<p>šumskih ekosustava koji su u vlasništvu privatnih šumoposjednika. Da bi se stvorili preduvjeti za unaprjeđenje stanja njihovih šumoposjeda potrebno je planirati i održavati šumske promjene te pripremati stručne podloge za izgradnju šumske infrastrukture i protupožarnih prosjeka za šume šumoposjednika. Kroz stručne kontrole i kolaudacije izvršenih radova u šumama licenciranih izvođača i samih šumoposjednika, raspoređuju se sredstva iz naplaćene naknade za opće korisne funkcije šuma (OKFŠ) sukladno Zakonu o šumama i podzakonskim aktima, a sve u cilju održivog gospodarenja</p>		<p>operativni plan za šume šumoposjednika</p>					
--	---	--	---	--	--	--	--	--

	šumskim resursima i poboljšanju stanja šuma šumoposjednika.							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

4.2. Razvoj gospodarenja lovištima i divljači

Ministarstvo poljoprivrede kroz svoj djelokrug rada vezan uz gospodarenje lovištima i divljači obavlja upravne i stručne poslove u vezi s provedbom propisa lovnogospodarskih osnova, programa uzgoja i zaštite divljači. Navedenim se pridonosi održanju prirodnih odnosa između vrsta, očuvanju biološke raznolikosti te zaštiti divljači i njenih prirodnih staništa. Kroz zakupe i koncesije na lovištima usmjerava se razvoj gospodarstva i turističke ponude u sklopu lovno-turističkih aranžmana. Također se potiče podržavanje zdrave populacije i bioraznolikosti posebice u područjima gdje je došlo do narušavanja prirodnih odnosa između vrsta. Iskustvo je pokazalo da štete od divljači i štete na divljači imaju trenutačno najveći negativni utjecaj na lovno gospodarenje. Potrebno je jačati suradnju između svih korisnika prostora kako bi se uz zajedničke napore smanjile štete od divljači i na divljači, bilo kroz upotrebu kemijskih ili mehaničkih barijera bilo kroz održavanje brojnog stanja divljači u broju u kojem ne ugrožava gospodarsko stanje, odnosno u broju u kojem divljač čini prihvatljive ili podnošljive štete.

Predmetni posebni cilj proizlazi iz Strategije i Akcijskog plana zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 143/2008) te Nacionalnog plana gospodarenja smeđim medvjedom u Republici Hrvatskoj i Akcijskim planom za pojedine godine.

Postojeći način ostvarenja postavljenog cilja:

4.2.1. Informacijski sustav središnje lovne evidencije.

Novi načini ostvarenja postavljenog cilja:

4.2.2. Analiza i liječenje divljači,

4.2.3. Provedba Plana gospodarenja smeđim medvjedom u Republici Hrvatskoj,

4.2.4. Polica osiguranja od šteta od divljači.

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	4. Održivi razvoj šumarstva, lovstva i drvne industrije						
Posebni cilj	4.2. Razvoj gospodarenja lovištima i divljači						
Program u državnom proračunu	3006 Gospodarenje i zaštita šumskih resursa, lovišta i divljači						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
4.2.1. Informacijski sustav središnje lovne evidencije	A568060	4.2.3.2. Izrađeni novi moduli	kom	5	8	10	
		4.2.3.3. Izdavanje dokumentacije u digitalnom obliku	%	0	5	10	15

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	4. Održivi razvoj šumarstva, lovstva i drvne industrije							
Posebni cilj	4.2. Razvoj gospodarenja lovištima i divljači							
Program u državnom proračunu	3006 Gospodarenje i zaštita šumskih resursa, lovišta i divljači							
NOVI NAČINI OSTVARENJA								
Način ostvarenja	Kratak opis	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
4.2.2. Analiza i liječenje divljači	Održavanje zdrave populacije divljači	A568060	4.2.1.1. Izrađena analiza postojećeg stanja	kom	1	1	1	1
			4.2.1.2. Održavanje zdrave populacije divljači	%	70	75	80	85
4.2.3. Provedba Plana gospodarenja smeđim medvjedom u Republici Hrvatskoj	Obveza prema Nacionalnom planu gospodarenja smeđim medvjedom u Republici Hrvatskoj	A568060	4.2.2.1. Izvršenje kvote redovnog izlučenja	grla	120	120	120	120
4.2.4. Polica osiguranja od šteta od divljači	Obveza prema Zakonu o lovstvu		4.2.4.1. Sklopljena polica osiguranja	kom	0	1	1	1

4.3. Razvoj prerade drva i proizvodnje namještaja

Posebni cilj ostvarit će se provedbom Strategije razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja Republike Hrvatske 2017. – 2020. s Akcijskim planom provedbe 2017. – 2020. S obzirom na činjenicu da EU-a nema zajedničku strategiju razvoja industrija, ova Strategija primarno uvažava strateške smjernice relevantnih nacionalnih i europskih dokumenata u programskom razdoblju do 2020. godine, kao i jedinstveno tržište Europskog gospodarskog prostora, odnosno Industrijsku strategiju RH 2014.-2020., strategija Europa 2020 za rast i radna mjesta, plan aktivnosti za učinkovito korištenje resursa, Poduzetništvo 2020, politika ruralnog razvitka, paket klimatskih i energetskih mjera EU-a s njegovim ciljevima za 2020. te strategije za bioraznolikost i biogospodarstvo. Posebna osnova ove Strategije je Komunikacija komisije (EK) Europskom parlamentu, vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i odboru regija, od 20.9.2013. - Nova strategija EU-a za šume: za šume i sektor koji se temelji na šumama, uvažavajući njezina rukovodeća načela.

Postojeći načini ostvarenja postavljenog cilja:

- 4.3.1. Program financijskog poticanja razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja,
- 4.3.2. Baza podataka prerade drva i proizvodnje namještaja Republike Hrvatske,
- 4.3.3. Provedba stručnog nadzora nad prometom drva i proizvoda od drva.

Pokazatelji rezultata:

Opći cilj	4. Održivi razvoj šumarstva, lovstva i drvne industrije						
Posebni cilj	4.3. Razvoj prerade drva i proizvodnje namještaja						
Program u državnom proračunu	3207 Poticanje razvoja industrijske prerade drva						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost / projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
4.3.1. Program financijskog poticanja razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja	K828006	4.3.1.1. Broj novih investicijskih ulaganja	broj	55	60	60	60
4.3.2. Baza podataka prerade drva i proizvodnje namještaja Republike Hrvatske	A819039	4.3.4.1. Broj poslovnih subjekata obuhvaćenih registrom	broj	600	900	1200	1300
4.3.3. Provedba stručnog nadzora nad prometom drva i proizvoda od drva	A819039	4.3.5.1. Broj provedenih stručnih nadzora	broj	0	30	40	50

Pokazatelji učinka:

TABLICA POKAZATELJA UČINKA

Opći cilj	4. Održivi razvoj šumarstva, lovstva i drvne industrije					
Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
4.1. Održivo gospodarenje šumskim resursima	4.1.1. Ukupna površina šuma i šumskih zemljišta	ha	2.759.039,05	2.759.039,05	2.759.039,05	2.759.039,05
4.2. Razvoj gospodarenja lovištima i divljači	4.2.1. Održanje prirodnih odnosa između vrsta, očuvanje biološke raznolikosti te zaštite divljači i njenih prirodnih staništa		75	75	78	80
	4.2.2. Uspostavljen cjeloviti IT sustav	%	35	40	50	60
4.3. Razvoj prerade drva i proizvodnje namještaja	4.3.1. Broj novih investicijskih ulaganja	broj	47	55	60	60
	4.3.2. Broj poslovnih subjekata obuhvaćenih registrom	broj	320	600	900	1200
	4.3.3. Broj provedenih stručnih nadzora	broj	0	30	40	50

